

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA BIOMEDICÍNSKÉHO INŽENÝRSTVÍ

Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

**Postavení zdravotnického záchranáře
v integrovaném záchranném systému**

**Paramedic's position in the integrated rescue
system**

Bakalářská práce

Studijní program: Specializace ve zdravotnictví

Studijní obor: Zdravotnický záchranář

Autor bakalářské práce: Jan Balvín

Vedoucí bakalářské práce: prof. MUDr. Věra Adámková, CSc.

Kladno 2021

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem „*Postavení zdravotnického záchranáře v systému IZS*“ vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

V Kladně dne 12.05.2021

.....

Jan Balvín

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji své vedoucí práce prof. MUDr. Věře Adámkové, CSc., za cenné rady, poznámky a konzultaci při psaní bakalářské práce. Poděkování patří také rodině, která mě podporovala. V neposlední řadě děkuji všem záchranářům, kteří mi ochotně poskytli rozhovor.

ABSTRAKT

Tématem této bakalářské práce je Postavení zdravotnického záchranáře v integrovaném záchranném systému (dále IZS).

Uvádím poznatky o Integrovaném záchranném systému. Charakterizují jeho složky, velení a koordinaci složek. V dalších kapitolách se zabývám úkoly, které jsou v rámci IZS stanoveny a rovněž popisují souvislosti, které přispěly ke vzniku IZS. Zaměřuji se na zdravotnickou záchrannou službu, její činnost a druhy výjezdových skupin. Další kapitoly jsou věnovány zdravotnickému záchranáři.

Výzkumná část práce čerpá z provedeného kvalitativního výzkumu. Metodou strukturovaného rozhovoru, který obsahoval předem připravené otázky, jsem získával potřebné informace. Rozhovory s respondenty byly vedeny dvěma způsoby. V prvním případě jsem hovořil přímo s dotazovanými. Další rozhovory, byly realizovány s využitím informačních technologií. Odpovědi respondentů byly následně analyzovány a vyhodnoceny.

Cílem výzkumu je zjistit teoretickou připravenost zdravotnického záchranáře na mimořádnou událost při společném zásahu IZS. Další cíl výzkumu bylo zjistit, jak dotazovaní respondenti hodnotí vzájemnou komunikaci mezi zdravotnickými záchranáři a ostatními složkami IZS. Průzkumnou otázkou jsem zjišťoval, jak se záchranáři zbavují zvýšeného stresu po zásahu u mimořádné události.

Výstupem práce je bližší poznání pozice zdravotnického záchranáře v systému IZS. Tato práce může sloužit jako zdroj dalších informací pro širší veřejnost, která se zajímá o pozici zdravotnického záchranáře.

Klíčová slova

Integrovaný záchranný systém

Zdravotnická záchranná služba

Zdravotnický záchranář

Přednemocniční péče

Pacient

ABSTRACT

The topic of this bachelor's thesis is the position of a paramedic in an integrated rescue system (hereinafter IRS).

I present knowledge about the Integrated Rescue System. I characterize its components, command, and coordination of components. In the following chapters I deal with the tasks that are set within the IRS, and I also describe the context that contributed to the establishment of the IRS. I focus on the emergency medical service, its activities, and types of outreach groups. The next chapters are devoted to the paramedic.

The research part of the work draws on the conducted qualitative research. Using the structured interview method, which contained pre-prepared questions, I obtained the necessary information. Interviews were conducted in two ways. In the first case, I spoke directly to the interviewees. Other interviews were conducted using information technology. The answers of the respondents were subsequently analyzed and evaluated.

The aim of the research is to find out the theoretical readiness of the paramedic for an emergency during a joint intervention of the IRS. Another goal of the research was to find out how the interviewed respondents evaluate the mutual communication between paramedics and other IRS units. With a research question, I found out how rescuers get rid of increased stress after an emergency intervention.

The output of the work is a closer understanding of the position of the paramedic in the IRS system. This work can serve as a source of additional information for the general public who are interested in the position of paramedic.

Keywords

IRS system

Ambulance

Paramedic

Pre-hospital care

Patient

Obsah

1	ÚVOD	10
2	CÍLE PRÁCE	11
3	PŘEHLED SOUČASNÉHO STAVU	12
3.1	INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM.....	12
3.1.1	<i>Co je integrovaný záchranný systém</i>	12
3.1.2	<i>Působnost IZS</i>	12
3.2	MIMORÁDNÉ UDÁLOSTI	12
3.2.1	<i>Záchranné a likvidační práce</i>	13
	KRIZOVÁ SITUACE	13
3.2.2	<i>Krizová komunikace IZS</i>	13
3.2.3	<i>Prověřovací cvičení a taktické cvičení</i>	14
3.3	VZNIK IZS	14
3.4	ŘÍZENÍ SLOŽEK IZS	15
3.5	KOORDINACE SLOŽEK IZS	15
3.5.1	<i>Taktická úroveň koordinace</i>	15
3.5.2	<i>Operační úroveň koordinace</i>	16
3.5.3	<i>Strategická úroveň koordinace</i>	16
3.6	STUPNĚ POPLACHŮ IZS.....	16
3.6.1	<i>První stupeň poplachu</i>	17
3.6.2	<i>Druhý stupeň poplachu</i>	17
3.6.3	<i>Třetí stupeň poplachu</i>	17
3.6.4	<i>Čtvrtý stupeň poplachu</i>	17
3.7	ZÁKLADNÍ SLOŽKY IZS.....	18
3.8	HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR	18
3.8.1	<i>Úkoly HZS</i>	18
3.8.2	<i>Organizace HZS ČR</i>	19
3.9	POLICIE ČR.....	20
3.9.1	<i>Úkoly Policie ČR</i>	20
3.10	ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA	21
3.10.1	<i>Historie zdravotnické záchranné služby v ČR</i>	21
3.10.2	<i>Organizace zdravotnické záchranné služby</i>	22
3.10.3	<i>Činnosti zdravotnické záchranné služby</i>	22
3.10.4	<i>Druhy výjezdových posádek</i>	24
3.11	OSTATNÍ SLOŽKY IZS	27
3.12	ZDRAVOTNICKÝ ZÁCHRANÁŘ.....	27
3.12.1	<i>Osobnost zdravotnického záchranáře</i>	29

3.12.2	<i>Stres v povolání zdravotnického záchranáře</i>	30
3.12.3	<i>Komunikace v povolání zdravotnického záchranáře</i>	31
3.12.4	<i>Pozice zdravotnického záchranáře v nemocnicích</i>	32
4	METODIKA	33
4.1	METODIKA VÝZKUMU	33
4.2	CHARAKTERISTIKA RESPONDENTŮ	33
4.3	ORGANIZACE VÝZKUMU	34
5	VÝSLEDKY	35
5.1	PŘEPIS ROZHOVORU S JEDNOTLIVÝMI RESPONDENTY	35
5.2	GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ ZÍSKANÝCH VÝSLEDKŮ	55
6	DISKUZE	66
7	ZÁVĚR	71
8	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	73
9	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	74
10	SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK	80
11	SEZNAM PŘÍLOH	81

1 ÚVOD

Škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka či přírodními vlivy označované jako mimořádné události, si vyžadují aktivaci integrovaného záchranného systému (IZS).

System IZS spojuje činnosti základních a ostatních složek během mimořádné události. Hlavním efektem je především účelná vzájemná komunikace všech zasahujících a jasně definovaná koordinace práce.

Mezi základní složky IZS patří i poskytovatelé zdravotnické záchranné služby. Všeobecné povědomí vidí zdravotnického záchranáře jako člověka, co jezdí rychle v sanitce a adrenalinově zasahuje. Bližší pohled ale ukáže, že záchranář, má své kompetence, které využívá během výjezdu k pacientovi v rámci přednemocniční neodkladné péče. Záchranář má ovšem též nezastupitelné místo v systému IZS, kde u mimořádných událostí je jeho úkolem a odpovědností ošetření raněných, jejich transport a předání k další nemocniční péči do vhodného cílového zdravotnického zařízení, které je schopné poskytovat diagnostiku, definitivní ošetření a léčbu.

Hlavním důvodem výběru tohoto tématu pro mou bakalářskou práci má být bližší poznání pozice zdravotnického záchranáře v systému IZS. Ve výzkumu, jsem se věnoval teoretické připravenosti zdravotnického záchranáře, na mimořádnou událost při společném zásahu IZS. Dalším cílem výzkumu bylo zjistit, jak dotazovaní respondenti hodnotí vzájemnou komunikaci mezi zdravotnickými záchranáři a ostatními složkami IZS.

Zpracováním této práce bych chtěl nejen prohloubit, ale i získat nové informace, které jsem neznal. Zároveň bych byl rád, pokud i širší veřejnost se o zdravotnických záchranářích a jejich práci dozvěděla více informací.

2 CÍLE PRÁCE

Cíl práce: Popsat pozici zdravotnického záchranáře v systému IZS.

Cíl výzkumu: Zjistit teoretickou připravenost zdravotnického záchranáře na mimořádnou událost při společném zásahu IZS

Cíl výzkumu: Zjistit, jak dotazovaní respondenti hodnotí vzájemnou komunikaci mezi zdravotnickými záchranáři a ostatními složkami IZS.

Průzkumná otázka: Jak se zbavujete zvýšeného stresu po zásahu u mimořádné události?

3 PŘEHLED SOUČASNÉHO STAVU

3.1 Integrovaný záchranný systém

3.1.1 Co je integrovaný záchranný systém

Legislativa uvádí integrovaný záchranný systém (dále IZS) jako: *koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací*. Výše zmíněné je uvedené v základním právním předpisu v Zákoně č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb. Zde jsou také definovány jednotlivé složky, které jsou povinny vykonávat likvidační a záchranné práce při mimořádné události. (Zákon č. 239/2000 Sb.)

3.1.2 Působnost IZS

Vymezená působnost IZS je zákonem stanovena takto: *Integrovaný záchranný systém se použije v přípravě na vznik mimořádné události a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma anebo více složkami integrovaného záchranného systému*. (Zákon č. 239/2000 Sb., §3). V případě zásahu IZS na místě mimořádné události zasahují alespoň dvě složky IZS, které se podílejí na řešení.

3.2 Mimořádné události

Mimořádnou událostí podle Zákona č. 239/2000 Sb., se rozumí: *škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací*. Při mimořádné události je nutné zajistit součinnost jednotlivých složek IZS. (Bílková a Uhýrková 2016)

Základní složky IZS zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení mimořádných událostí, jejich vyhodnocování a neodkladný zásah na místě mimořádné události. (Špaček, 2009)

3.2.1 Záchranné a likvidační práce

Záchranné práce při mimořádné události vykonávají jednotlivé složky IZS a je to: *činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin.* (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Likvidační práce jsou činnosti vedoucí: *„k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.“* (Zákon č. 239/2000 Sb.)

K likvidačním pracím dochází po mimořádné události. (Bílková a Uhýrková 2016)

Krizová situace

Zákon č. 240/2000 Sb., Zákon o krizovém řízení a změně některých zákonů (krizový zákon) uvádí: *„krizovou situací je mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (dále jen „krizový stav“).“*

Zákon rovněž určuje nejen organizační, ale i technická opatření, která slouží k řešení krizové situace a odstranění jejich následků. Zároveň vydává *„opatření, jimiž se zasahuje do práv a povinností osob.“* (Zákon č. 240/2000 Sb.)

3.2.2 Krizová komunikace IZS

Krizová komunikace se používá při přípravě na mimořádnou událost a při provádění záchranných a likvidačních prací. Jednotlivé orgány státní moci, územní a samosprávné orgány, složky IZS i operační a informační střediska musejí mezi sebou komunikovat. Navzájem si sdělují nutné a potřebné informace. Využívají prostředky hlasového a datového přenosu informací veřejné telekomunikační sítě, ale i vybrané části neveřejných telekomunikačních sítí. Zároveň poskytovatelé služeb v oblasti komunikací jsou povinni spolupracovat s ministerstvem vnitra při přípravě a řešení způsobu krizové komunikace a jednotného evropského čísla tísňového volání. (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Z uvedeného plyne, že ke krizové komunikaci musí docházet, v rámci připravenosti, již před vznikem mimořádné události.

3.2.3 Prověřovací cvičení a taktické cvičení

Prověřovací i taktická cvičení ověřují přípravu jednotlivých složek IZS.

„Prověřovací cvičení se provádí za účelem ověření přípravy složek integrovaného záchranného systému k provádění záchranných a likvidačních prací. Součástí cvičení může být i vyhlášení cvičného poplachu pro složky integrovaného záchranného systému.

Taktické cvičení se provádí za účelem přípravy složek integrovaného záchranného systému a orgánů podílejících se na provedení a koordinaci záchranných a likvidačních prací při mimořádné události. Konání taktického cvičení se předem projedná se zúčastněnými složkami a orgány.“ (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Nařídít prověřovací i taktické cvičení je oprávněn ministr vnitra, generální ředitel hasičského záchranného sboru, hejtman kraje nebo ředitel hasičského záchranného sboru kraje. (Zákon č. 239/2000 Sb.)

3.3 Vznik IZS

Vznik IZS spadá do počátku devadesátých let minulého století. Zvyšoval se počet zejména každodenních mimořádných událostí. V důsledku toho se zvyšovala technická a organizační náročnost likvidace mimořádných událostí. (Skalská, Hanuška a Dubský, 2010, Špaček, 2009)

Roku 1993 Usnesením vlády č. 246/1993 ze dne 19.5 19993 bylo schváleno 13 zásad, které tvoří podklad pro vznik IZS. Hlavním smyslem IZS je propojení základních složek a jejich vzájemná součinnost. Jedna ze zásad stanovila, že hlavním úkolem Integrovaného záchranného systému je koordinace postupu orgánů státní správy, samosprávy a záchranných složek při přípravě na likvidaci havárií a jejich zdolávání včetně odstraňování jejich následků.

Zásady byly uplatněny při tvorbě Zákona č.239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému. (Skalská, Hanuška a Dubský, 2010, Špaček, 2009)

3.4 Řízení složek IZS

Orgány pro řízení složek IZS jsou operační a informační střediska. Do těchto středisek patří další dvě a těmi jsou operační středisko HZS (hasičský záchranný sbor) kraje a informační středisko generálního ředitelství HZS. (Bílková a Uhýrková 2016)

IZS se řídí příkazy velitele zásahu. Každá základní složka IZS má svého velitele. Zároveň velitelé jednotlivých složek spadají pod velení velitele zásahu. V obci s rozšířenou působností příkazy vydává starosta obce. Pokud se jedná o mimořádnou událost v hlavním městě Praha, příkazy vydává primátor hlavního města Praha. V nejvyšším případě se může jednat i o ministra vnitra. Integrovaný záchranný systém poskytuje svou pomoc i jiným krajům a zasahující složky informují své informační a operační středisko o stavu mimořádné události. (Špaček, 2009)

3.5 Koordinace složek IZS

„Koordinace je proces, při kterém by měla být určitá a správná součinnost. Součinností se myslí patřičné rozdělení úkolů, či prací, které jsou potřeba vykonat k úspěšnému zvládnutí dané situace v co nejlepším výsledku.“ (Kremlíčka, 2012, s. 21)

Úroveň koordinace se liší v závislosti na tom, kým je koordinace prováděna. Koordinace probíhá na třech úrovních, na taktické, operační a strategické úrovni. (Kremlíčka 2012)

3.5.1 Taktická úroveň koordinace

„Pod taktickou úrovní se myslí situace, kdy je koordinace řízena velitelem zásahu přímo v místě zásahu, kde se mimořádná událost vyskytuje.“ (Kremlíčka, 2012, s. 21)

Velitelem zásahu se obvykle stává velitel jednotky požární ochrany. Jeho pravomoci jsou dány zákonem o integrovaném záchranném systému. (Zákon č. 239/2000 Sb.)

3.5.2 Operační úroveň koordinace

„Operační úroveň koordinace je úroveň, kdy situaci v místě zásahu koordinuje operační, či informační středisko.“ (Kremlička, 2012, s. 21)

Stálými orgány pro koordinaci složek integrovaného záchranného systému jsou operační a informační střediska IZS, kterými jsou operační střediska hasičského záchranného sboru kraje a operační a informační středisko generálního ředitelství hasičského záchranného sboru. (Zákon č. 239/2000 Sb., §5)

3.5.3 Strategická úroveň koordinace

Ke strategické úrovni dochází v případě, pokud celou situaci mimořádné události koordinuje Ministerstvo vnitra ČR. Pokud mimořádná událost přesahuje hranice České republiky, zajišťuje též potřebnou výměnu informací v rámci Evropské unie.

Dále se sem řadí i koordinace pod vedením hejtmana, případně primátora. K této situaci dochází v případě vzniku mimořádné události v místě kraje, nebo v situaci, kdy je o to hejtman požádán starostou obce s rozšířenou působností, případně velitelem zásahu. (Zákon č. 240/2000 Sb.)

V obcích s rozšířenou působností situaci koordinuje starosta obce. Jedná se o místo vzniku mimořádné události na území obce, nebo v případě, že je o koordinaci požádán velitelem zásahu. (Zákon č. 240/2000 Sb.)

Hejtman i starosta obce s rozšířenou působností jsou povinni o mimořádné situaci informovat ministerstvo vnitra. (Zákon č. 240/2000 Sb.)

3.6 Stupně poplachů IZS

IZS vyhláší celkem čtyři stupně poplachu. Každý jednotlivý vyhlášený stupeň poplachu určuje množství sil potřebných při záchranných a likvidačních činnostech. Rozhodující je druh a rozsah poškození. Za vyhlášení kteréhokoli ze čtyř stupňů odpovídá velitel zásahu a informační a operační středisko. (Valihrač, 2009)

3.6.1 První stupeň poplachu

První stupeň poplachu, označovaný jako malý případ, je charakterizován jako mimořádná událost ohrožující jednotlivce, jednotlivé objekty, dopravní prostředky a územní plochy do 500 m². Záchrané a likvidační práce provádějí základní složky IZS. Není nutná nepřetržitá koordinace zásahu. (Kremlička, 2012)

3.6.2 Druhý stupeň poplachu

Druhý stupeň poplachu je nazýván střední případ. Je vyhlášen v případě mimořádné události, kdy je postiženo maximálně 100 osob, nebo více než jeden objekt se složitějšími podmínkami pro zásah. Druhý stupeň dále zahrnuje hromadné přepravy osob, cenný chov zvířete nebo plochy do 10 000 m². Záchrané a likvidační práce provádějí základní i ostatní složky IZS na území kraje, v němž došlo k mimořádné události. Při druhém stupni je nutná nepřetržitá koordinace velitelem zásahu. (Kremlička, 2012)

3.6.3 Třetí stupeň poplachu

Třetí stupeň poplachu, velký případ, je vyhlášen, pokud mimořádná událost ohrožuje 100–1 000 osob, část obce nebo areál podniku. Může se jednat o poškození několika chovů hospodářských zvířat, povodí řek nebo plochy do velikosti 1 km². Spadají sem také hromadné dopravní a letecké havárie. Záchrané i likvidační práce vykonávají základní i ostatní složky IZS. Při zásahu se také využívají síly a prostředky z jiných krajů. Při třetím stupni poplachu je nutná nepřetržitá koordinace velitelem zásahu. Zároveň se místo zásahu rozděluje na jednotlivé úseky. Krajské operační a informační středisko má za povinnost nahlásit vyhlášení třetího stupně poplachu starostovi obce s obecně rozšířenou působností (ORP) a hejtmanovi kraje. (Kremlička, 2012)

3.6.4 Čtvrtý stupeň poplachu

Čtvrtý nejvyšší stupeň poplachu, zvláštní, se vyhláší v případě, kdy mimořádná událost ohrozí více než 1 000 osob, celé objekty obce a plochy nad 1 km². Záchrané a likvidační práce provádějí základní a ostatní složky IZS, s nasazením sil a prostředků

z jiných krajů. Navíc lze využít i zahraniční pomoci. Koordinace je nutná na strategické úrovni. Složky jsou nepřetržitě koordinovány velitelem zásahu. Místo zásahu je rozděleno na jednotlivé sektory. Krajské operační a informační středisko (KOPIS) má povinnost oznámit vyhlášení zvláštního stupně poplachu starostovi ORP, hejtmanovi kraje a Generálnímu ředitelství HZS ČR. (Kremlička, 2012)

3.7 Základní složky IZS

Mezi základní složky IZS se řadí:

- Hasičský záchranný sbor České republiky (dále hasičský záchranný sbor)
- Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany
- Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby
- Policie České republiky (Zákon č. 239/2000 Sb.)

3.8 Hasičský záchranný sbor ČR

Hasičský záchranný sbor České republiky je jednotný bezpečnostní sbor. Veškeré úkoly, organizace a mimo jiné i jeho řízení je zakotveno v Zákoně č. 320/2015 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (Zákon č. 320/2015 Sb.)

3.8.1 Úkoly HZS

Základním úkolem Hasičského záchranného sboru České republiky (dále HZS) je chránit životy a zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata a majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi a krizovými situacemi. (Zákon č. 320/2015 Sb.)

Vedle základních úkolů se HZS podílí i na úkolech mimořádných, pokud je jejich splnění nezbytné v zájmu ochrany života nebo zdraví obyvatel, životního prostředí, zvířat nebo majetku. (Zákon č. 320/2015 Sb.)

Činnost HZS sboru sahá od hašení požárů až k technickým zásahům, jako jsou přírodní katastrofy, dopravní nehody a vyprošťování lidí. (Hasičský záchranný sbor České republiky, 2017)

HZS plní úkoly stanovené v rámci IZS a provádí potřebné technické a likvidační práce. Hasiči ovládají laickou první pomoc, protože často bývají první složkou na místě zásahu. (Kremlička, 2012, Špaček, 2009, Hasičský záchranný sbor České republiky, 2017)

V rámci IZS se hasičský záchranný sbor stal hlavním koordinátorem složek IZS a při mimořádných událostech slučuje ostatní složky IZS. Při přípravách státu na mimořádné události, nebo během nich, má HZS rozhodující podíl na provádění likvidačních a záchranných prací. (Hasičský záchranný sbor České republiky, 2017)

„Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, je velitelem zásahu velitel jednotky požární ochrany nebo příslušný funkcionář hasičského záchranného sboru s právem přednostního velení“. (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Hasičský záchranný sbor při plnění svých úkolů spolupracuje se správními úřady a jinými státními orgány, orgány územní samosprávy a s jednotlivými osobami. (Zákon č. 320/2015 Sb.)

Navíc HZS může v souvislosti s řešením mimořádné události nebo krizové situace žádat informace související s příčinami, průběhem a následky mimořádné události nebo krizové situace. (Zákon č. 320/2015 Sb.)

3.8.2 Organizace HZS ČR

Hasičský záchranný sbor v současnosti tvoří generální ředitelství, které je součástí Ministerstva vnitra ČR.

V České republice je 14 hasičských záchranných sborů. Sbory jsou rozmístěny ve všech krajích. Tato organizační složka má v čele velitele útvaru. Složka plní úkoly jednotky požární ochrany při řešení mimořádné události nebo krizové situace, podílí se na obnově území postiženého mimořádnou událostí nebo krizovou situacím zároveň má roli vzdělávacího zařízení. (Hasičský záchranný sbor České republiky, 2017)

Jednotky požární ochrany se rozmísťujú na základě nařízení kraje a tvoří organizovaný systém. Jednotka je složena z odborně vyškolených osob neboli hasičů. Jednotka disponuje prostředky požární techniky, zásahovými požárními vozy s požárním příslušenstvím a dalšími prostředky požární ochrany. (Hasičský záchranný sbor České republiky, 2017)

Jednotka požární ochrany je dělena až do šesti kategorií od JPO I až po JPO VI. Jednotky kategorie I až III zasahují i mimo území svého zřizovatele, zato jednotky kategorií od IV až po VI zasahují pouze na místě události svého zřizovatele.

Hasiči jsou nadále děleni podle toho, jestli vykonávají službu jako své vlastní povolání, anebo jsou na pozici dobrovolných hasičů. (Hasičský záchranný sbor České republiky, 2017)

3.9 Policie ČR

Zákon specifikuje Policii České republiky jako jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor. Je nezbytná pro fungování státu. Postavení, činnost a organizaci policie definuje Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. Policie je podřízena Ministerstvu vnitra ČR.

Policii tvoří následující organizační struktury: Policejní prezídium ČR, Útvary Policie ČR s celostátní působností a Útvary Policie ČR s územně vymezenou působností. (Zákon č. 273/2008 Sb.)

3.9.1 Úkoly Policie ČR

Policie ČR má podle zákona chránit bezpečnost osob a majetku, zajišťovat veřejný pořádek, odhalovat a vyšetřovat trestné činy a pátrat po jejich pachatelích. Policie ČR má chránit státní hranice, dbát na dodržování silničních pravidel a trestat ty, co je ignorují. Policie ČR musí dbát na ochranu ústavních činitelů. (Kremlička 2012)

Policisté plní i další povinnosti stanovené systémem IZS. Policie ČR se během mimořádné situace a povolání členů IZS stará o možný přístup zdravotnických vozidel k místu zásahu. Zajišťuje přístupové i výjezdové cesty a uzavírá prostor určený pro složky IZS na dobu nezbytně nutnou. Informuje obyvatele postiženého okolí, střeží a zabezpečují majetky evakuovaných lidí. Odklání a koordinuje dopravu. Pokud se jedná o speciální činnosti, jako např. zneškodnění bomby, tak policisté musí povolat pyrotechniky. (Kremlíčková 2012)

Policie při plnění svých úkolů spolupracuje s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory a dalšími orgány veřejné správy, jakož i s právníky a fyzickými osobami. (Zákon č. 273/2008 Sb.)

3.10 Zdravotnická záchranná služba

Zákon č. 374/2011 Sb., o Zdravotnické záchranné službě hovoří takto: *„Zdravotnická záchranná služba je zdravotní službou, v jejímž rámci je na základě tísňové výzvy, není-li dále stanoveno jinak, poskytována zejména přednemocniční neodkladná péče osobám se závažným postižením zdraví nebo v přímém ohrožení života. Součástí zdravotnické záchranné služby jsou další činnosti stanovené tímto zákonem.“* (Zákon č. 374/2011 Sb.)

Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby patří do systému zdravotních služeb ČR. *„Jejím základním úkolem je poskytování přednemocniční neodkladné péče (PNP). ZZS je soustředěna do místních středisek, která zajišťují PNP ve svém spádovém území. Na rozdíl od všech jiných druhů zdravotní péče v záchranné službě neplatí možnost „svobodné volby lékaře“, a to jak při poskytování PNP jako takové, tak při výběru cílového zdravotnického zařízení – tím je obvykle nejbližší odborně způsobilé zdravotnické zařízení (nemocnice, výjimečně ambulantní zařízení).“* (Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2018)

3.10.1 Historie zdravotnické záchranné služby v ČR

První záchrannou službou v ČR, založenou v roce 1857, byla Pražská záchranná služba. Až za dalších šest let po založení záchranné služby vznikl Mezinárodní červený kříž. Československý červený kříž byl založen v roce 1919. (Pešorna, 2014)

Od sedmdesátých let minulého století byla rychlá zdravotnická pomoc často spojena s vybranými odděleními v nemocnicích, a to především s oddělením ARO, s intenzivním oddělením a chirurgie. Výjezdová skupina byla ve složení lékař anesteziolog a zdravotní sestra. (Bílková a Uhýrková 2016, Pešorna, 2014)

V roce 1993 vyhláška č. 434/1992 o zdravotnické záchranné službě umožnila, aby se zdravotnická záchranná služba oddělila od nemocnic. Následně vzniká deset územních středisek záchranné služby. Postupně vzniklo až 67 okresních středisek. Výjimkou byla pouze ZZS Praha, která byla pod vedením Ministerstva zdravotnictví. (Bílková a Uhýrková 2016, Pešorna, 2014)

Zákonem č. 239/2000 SB., o integrovaném záchranném systému byla záchranná služba začleněna do systému IZS. (Bílková a Uhýrková 2016, Pešorna, 2014)

Od roku 2004 všechna okresní střediska byla zařazena pod přímé vedení územního střediska záchranné služby v kraji, v němž se daný okres nachází. Krajská střediska tak mají odpovědnost za poskytování přednemocniční neodkladné pomoci na území kraje. Pod Ministerstvo vnitra ČR tak spadá pouze hasičský záchranný sbor a policie ČR. (Brázdil, 2016, Franěk, 2017, Pešorna, 2014)

3.10.2 Organizace zdravotnické záchranné služby

Poskytovatelem zdravotnické záchranné služby jsou, dle zákona o zdravotnické záchranné službě, kraje. Zdravotnické zařízení poskytovatele zdravotnické záchranné služby tvoří řídicí úsek v čele s ředitelem. Centrálním pracovištěm operačního řízení je zdravotnické operační středisko, které pracuje v nepřetržitém režimu. Přijímá a zároveň vyhodnocuje tísňové výzvy. Výjezdové skupiny zasahují z výjezdové základny. Jako další je pracoviště krizové připravenosti. (Zákon č. 374/2011 Sb.)

3.10.3 Činnosti zdravotnické záchranné služby

Zákon č. 374/2011 Sb., o Zdravotnické záchranné službě do zdrojů (ZZS) vymezuje činnosti, které mají být zajišťovány:

- a) *„nepřetržitý kvalifikovaný bezodkladný příjem volání na národní číslo tísňového volání 155 a výzev předaných operačním střediskem jiné základní složky integrovaného záchranného systému (dále jen „tísňové volání“) operátorem zdravotnického operačního střediska nebo pomocného operačního střediska,*

- b) *vyhodnocování stupně naléhavosti tísňového volání, rozhodování o nejvhodnějším okamžitém řešení tísňové výzvy podle zdravotního stavu pacienta, rozhodování o vyslání výjezdové skupiny, rozhodování o přesměrování výjezdové skupiny a operační řízení výjezdových skupin,*
- c) *řízení a organizaci přednemocniční neodkladné péče na místě události a spolupráci s velitelem zásahu složek integrovaného záchranného systému,*
- d) *spolupráci s cílovým poskytovatelem akutní lůžkové péče,*
- e) *poskytování instrukcí k zajištění první pomoci prostřednictvím sítě elektronických komunikací v případě, že je nezbytné poskytnout první pomoc do příjezdu výjezdové skupiny na místo události,*
- f) *vyšetření pacienta a poskytnutí zdravotní péče, včetně případných neodkladných výkonů k záchraně života, provedené na místě události, které směřují k obnovení nebo stabilizaci základních životních funkcí pacienta,*
- g) *soustavnou zdravotní péči a nepřetržité sledování ukazatelů základních životních funkcí pacienta během jeho přepravy k cílovému poskytovateli akutní lůžkové péče, a to až do okamžiku osobního předání pacienta zdravotnickému pracovníkovi cílového poskytovatele akutní lůžkové péče,*
- h) *přepravu pacienta letadlem mezi poskytovateli akutní lůžkové péče za podmínek soustavného poskytování neodkladné péče během přepravy, hrozí-li nebezpečí z prodlení a nelze-li přepravu zajistit jinak,*
- i) *přepravu tkání a orgánů k transplantaci letadlem, hrozí-li nebezpečí z prodlení a nelze-li přepravu zajistit jinak,*
- j) *třídění osob postižených na zdraví podle odborných hledisek urgentní medicíny při hromadném postižení osob v důsledku mimořádných událostí nebo krizových situací.“ (Zákon č. 374/2011 Sb.)*

Přednemocniční neodkladná péče je pacientovi poskytována na místě vzniku závažného postižení zdraví nebo v případě přímého ohrožení života. V péči o postiženého záchranář pokračuje i během transportu do nemocničního zařízení. (Zákon č. 374/2011 Sb.)

3.10.4 Druhy výjezdových posádek

Zdravotnická záchranná služba je rozdělena na několik výjezdových posádek. Každá výjezdová skupina má své obsazení a indikace k výjezdu.

Rychlá zdravotnická pomoc (RZP) je tvořena dvoučlennou posádkou, ve složení zdravotnický záchranář nebo zdravotní sestra se specializací a řidič-záchranář. Tato posádka jezdí velkým sanitním vozidlem, které je vybaveno zdravotnickými potřebami, k neodkladné přednemocniční péči a slouží k transportu postižených. Pokud záchranář nemá kompetence k některým výkonům, je jeho povinností telefonicky kontaktovat lékaře, a tak ve velké většině případů posádka spolupracuje se systémem RV nebo LZS. (Franěk, 2017, Zdravotnická záchranná služba, 2014)

Rychlá lékařská pomoc (RLP), kde je posádka tříčlenná. Tvoří ji lékař, zdravotnický záchranář nebo zdravotní sestra se specializací a řidič-záchranář. Posádka má k dispozici stejné vozidlo jako RZP s vybavením k neodkladné přednemocniční péči. Vzhledem k tomu, že výjezdu je přítomen lékař, je komunikace rychlejší. (Franěk, 2017, Zdravotnická záchranná služba, 2014)

Rychlá lékařská pomoc v systému Rendez-vous (RV systém). Dvoučlenná posádka, lékař a zdravotnický záchranář řídící vozidlo, má k dispozici malé osobní auto. Vybavení ve voze je stejné, ale nepřeváží pacienty jako RZP. RV systém je tzv. potkávací systém, kdy je na místě zásahu pouze výjezdová skupina RZP a je zapotřebí lékaře, aby vykonal život zachraňující výkony. Systém RV je spojen s několika výjezdovými skupinami RZP, aby byl lékař k dispozici v přednemocniční neodkladné péči. (Brázdil, 2016, Franěk, 2017, Zdravotnická záchranná služba, 2014)

Letecká záchranná služba (LZS) je specifická tím, že k transportu a ošetření pacienta během transportu je využíván vrtulník. LZS je složena z lékaře a zdravotnického záchranáře. Vrtulník je obsluhován pilotem, který není součástí záchranné služby. (Zdravotnická záchranná služba, 2014). Indikacemi k přivolání LZS je transport postiženého ze špatně dosažitelného či nedostupného terénu, dále rychlost a šetrnost dopravy do nemocnice. Vrtulník není závislý na pozemní komunikaci (dopravní kolony). Problémem jsou vysoké náklady provozu, navíc je potřeba minimálního prostoru pro přistání. Nepříznivé povětrnostní podmínky výrazně limitují vzlet a přistání vrtulníku. Rovněž počet transportovaných je omezený. (Franěk, 2019)

LZS má v České republice několik provozovatelů, o které se stará ministerstvo zdravotnictví. Leteckou stanici v Praze provozuje letecká služba Policie ČR (LS PČR). Armáda ČR (AČR) provozuje letecké stanice v Bechyni a v Plzni. Delta system air a.s. je provozovatelem stanice v Brně, Ústí nad Labem, Libercem, Jihlava, České Budějovice a Hradce Králové. A posledním provozovatelem je Air transport Europe s.r.o., který provozuje stanici v Olomouci a Ostravě. (Franěk, 2019)

3. 13. 4 Hromadné neštěstí

Definice hromadného neštěstí podle knihy lékařské první pomoci v urgentních stavech je: „Zdravotnická událost, kdy počet obětí přesahuje možnosti regionu. Pokud počet přesahuje národní možnosti, nazývá se katastrofa.“ (Málek a Knor, 2019, s. 208)

Příčinami hromadných neštěstí jsou nejčastěji dopravní nehody, rozsáhlé požáry, průmyslové havárie a přírodní katastrofy. (Málek a Knor, 2019)

Přijetím tísňové výzvy, která vyžaduje součinnost i další složky, se aktivuje IZS. Velení na místě zásahu zajišťuje HZS, ostatní složky jsou veliteli zásahu podřízeny. Prvním krokem je rozdělení zraněných podle třídícího systému START (simple triage and rapid treatment). Veškeré síly a prostředky by měly zajišťovat třídění, následně ošetření a transport všech osob postižených na zdraví. Hlavním úkolem je, zachránit co nejvíce lidí. (Málek a Knor, 2019, Švarcová a Navrátil, 2017, Urbánek, 2011)

Podle Vyhlášky č. 240/2012 Sb., kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě, činnost nasazených sil a prostředků ZZS koordinuje na místě zásahu vedoucí zdravotnické složky IZS. Vedoucí zdravotnické složky určuje osoby zařazené do třídící skupiny, do skupiny přednemocniční neodkladné péče a skupiny odsunu. Zvolí vedoucího skupiny a zadává skupinám úkoly.

Zároveň musí být zajištěna návaznost neodkladné nemocniční péče na přednemocniční péči. (Zákon č. 374/2011 Sb.)

- Systém START je třídící systém, který se používá při hromadných neštěstích pro rozdělení raněných do čtyř skupin. Třídění spočívá ve stanovení poskytnutí přednemocniční neodkladné péče. Postižení osoby jsou označeny identifikační a třídící kartou. První skupina je označena zelenou barvou, lidé mají lehká zranění a nejsou ohroženi na životech. Druhá skupina je označena žlutou barvou, postižení nejsou ohroženi na životě, ale potřebují co nejdříve ošetřit. Třetí skupinou jsou

pacienti s prioritním ošetřením. Jsou ohroženi na životě, ale za včasného ošetření mají šanci na přežití. Čtvrtou a poslední skupinou jsou umírající a mrtví. Pro tuto skupinu systém START zvolil černou barvu. (Málek a Knor, 2019, Švarcová a Navrátil, 2017, Urbánek, 2011)

Zdravotníci musí nejprve obejít celou postiženou oblast a rozdělit poraněné podle systému START. Po rozdělení pacientů do skupin, záchranáři pokračují podle algoritmu ABCDE. Jako první je vydán příkaz, aby lidé, kteří mohou vstát, vstali a shromáždili se předem označeném místě. Záchrané týmy se poté starají o poraněné, které jsou označeny červenou a žlutou barvou. Primární snahou je zástava krvácení, zprůchodnění dýchacích cest a uložení postižených do protišokové polohy. (Málek a Knor, 2019, Švarcová a Navrátil, 2017, Urbánek, 2011)

- **Postup ABCDE** čili algoritmus byl navržen pro rychlé, jednoduché a efektivní zhodnocení stavu postiženého.

V tomto algoritmu každé jednotlivé písmeno představuje jedno anglické slovo, které napovídá, na jakou oblast by se měl záchranář primárně zaměřit při vyšetření postiženého. Od písmene A postupuje k písmenu E. Na konci algoritmu je záchranář schopen vyhodnotit míru pacientových obtíží.

Jednotlivé litery tedy znamenají: A anglicky airway, v češtině překládáme jako kontrolu a uvolnění dýchacích cest. B znamená breathing, kontrolujeme tedy dýchání. C je circulation, v praxi to znamená, aby se záchranář zaměřil na kontrolu krevního oběhu. Sleduje, zda není přítomna zástava oběhu a krvácení. D je disability, což překládáme do češtiny jako minimální neurologické vyšetření. Posledním písmenem je písmeno E (exposure), a záchranářovi napovídá, aby se věnoval dalším příznakům. (Málek a Knor, 2019)

3.11 Ostatní složky IZS

Ostatní složky IZS, které poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání:

- Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil (Armáda ČR)
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory (např. městská policie, vězeňská služba)
- ostatní záchranné sbory (např. báňská záchranná služba)
- orgány ochrany veřejného zdraví (např. hygienické stanice)
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany
- neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím (např. Asociace dobrovolných záchranářů ČR). (Špaček, 2009)

Mezi ostatní složky integrovaného záchranného systému, v době krizových stavů, také spadají poskytovatelé akutní lůžkové péče, kteří mají zřízený urgentní příjem (Zákon č. 239/2000 Sb.).

Ostatní složky IZS jsou nápomocny základním složkám IZS při mimořádných událostech. Jednou z nejzákladnějších funkcí, kterou mají ostatní složky integrovaného záchranného systému je poskytování plánované pomoci na vyžádání při záchranných a likvidačních pracích. Způsob pomoci musí být předem písemně dohodnutý. Během krizových stavů se ostatními složkami integrovaného systému stávají zdravotnická zařízení včetně fakultních nemocnic z důvodu poskytování specializované péče pro obyvatele. (Kremlička 2012)

3.12 Zdravotnický záchranář

Zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, stanovuje podmínky vzdělávání, získávání odborné způsobilosti nelékařských zdravotnických povolání, tedy i zdravotnického záchranáře. Odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického záchranáře získává jedinec v rámci vyšších odborných zdravotnických škol, studiem akreditovaného oboru diplomovaný zdravotnický záchranář, nebo na vysokých školách v akreditovaném bakalářském studijním oboru zdravotnický záchranář. (Zákon č. 201/2017, Sb.)

Kompetence zdravotnického záchranáře jsou využívány ve zdravotnické záchranné službě, urgentním příjmu, anebo v nemocnicích na anesteziologicko-resuscitačních odděleních (ARO) a jednotkách intenzivní péče (JIP).

Ve vyhlášce č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jejich odborných pracovníků, jsou popsány činnosti zdravotnického pracovníka s odbornou způsobilostí. V paragrafu 17, téže vyhlášky, se píše:

1. „Zdravotnický záchranář vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace vykonává činnosti v rámci specifické ošetrovatelské péče při poskytování přednemocniční neodkladné péče, a dále při poskytování akutní lůžkové péče intenzivní, včetně péče na urgentním příjmu. Přitom zejména může:“
(Vyhláška č. 55/2011 Sb.)

- 1) monitorovat a hodnotit vitální funkce včetně snímání elektrokardiografického záznamu, průběžného sledování a hodnocení poruch rytmu, vyšetření a monitorování pulzním oxymetrem*
- 2) zahajovat a provádět kardiopulmonální resuscitaci s použitím ručních křísicích vaků, včetně defibrilace srdce elektrickým výbojem po provedení záznamu elektrokardiogramu*
- 3) zajišťovat periferní žilní nebo intraoseální vstup, aplikovat krystaloidní roztoky a provádět nitrožilní aplikaci roztoků glukózy u pacienta s ověřenou hypoglykemií*
- 4) provádět laboratorní vyšetření určená pro neodkladnou péči a hodnotit je*
- 5) obsluhovat a udržovat vybavení všech kategorií dopravních prostředků, řídit pozemní dopravní prostředky, a to i v obtížných podmínkách jízdy s využitím výstražných zvukových a světelných zařízení*
- 6) provádět první ošetření ran, včetně zástavy krvácení*
- 7) zajišťovat nebo provádět bezpečné vyproštění, polohování, imobilizaci, transport pacientů a zajišťovat bezpečnost pacientů během transportu*
- 8) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při řešení následků mimořádných událostí při provádění záchranných a likvidačních prací v rámci integrovaného záchranného systému*
- 9) zajišťovat v případě potřeby péči o tělo zemřelého*
- 10) přejímat, kontrolovat a ukládat léčivé přípravky, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dostatečnou zásobu*

- 11) *přijímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu*
- 12) *provádět neodkladné výkony v rámci probíhajícího porodu a první ošetření*
- 13) *přijímat, evidovat a vyhodnocovat tísňové výzvy z hlediska závažnosti zdravotního stavu pacienta a podle stupně naléhavosti, zabezpečovat odpovídající způsob jejich řešení za použití telekomunikační a sdělovací techniky*
- 14) *provádět telefonní instruktáž k poskytování první pomoci a poskytovat další potřebné rady za použití vhodného psychologického přístupu*
- 15) *zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii (Vyhláška č. 55/2011 Sb.)*

2. „Zdravotnický záchranář při poskytování přednemocniční neodkladné péče, a dále při poskytování akutní lůžkové péče intenzivní, včetně péče na urgentním příjmu může bez odborného dohledu na základě indikace lékaře vykonávat činnosti při poskytování diagnostické a léčebné péče. Přitom zejména může:“
(Vyhláška č. 55/2011 Sb.)

- 1) *zajišťovat dýchací cesty dostupnými pomůckami, zavádět a udržovat inhalační kyslíkovou terapii, zajišťovat přístrojovou ventilaci s parametry určenými lékařem, pečovat o dýchací cesty pacientů i při umělé plicní ventilaci*
- 2) *podávat léčivé přípravky, včetně krevních derivátů*
- 3) *asistovat při zahájení aplikace transfuzních přípravků a ošetřovat pacienta v průběhu aplikace a ukončovat ji*
- 4) *provádět katetrizaci močového měchýře žen a dívek nad 10 let*
- 5) *odebírat biologický materiál na vyšetření (Vyhláška č. 55/2011 Sb.)*

3.12.1 Osobnost zdravotnického záchranáře

Vykonávání práce zdravotnického záchranáře, řešení krizových situací je náročné po psychické i fyzické stránce. Jedinec musí být zodpovědný, schopný samostatného uvažování a kritického myšlení. Musí umět pohotově reagovat a mít kontrolu nad svým jednáním. Rovněž být vybaven množstvím patřičných znalostí a musí být ochotný se i nadále vzdělávat. Zároveň by měl ovládat komunikační dovednosti. Kladen je důraz na týmovou spolupráci. (Haluzíková a Archalousová, 2010)

Psychická připravenost na vykonávání povolání zdravotnického záchranáře je úzce spjata s pozorností, která se projevuje především soustředěním na práci a jejím bezchybném vykonávání. Faktorů, které mohou ovlivnit pozornost záchranáře je celá řada: motivace, zájem o vykonávanou činnost, únava, zvládání stresu, zdravotní nebo psychický stav. (Andršová 2012, Pražský, 2013)

S výkonem povolání zdravotnického záchranáře souvisejí i faktory, které mohou negativně ovlivňovat jejich zdraví. Jde především o směnný provoz, ve kterém se jen s obtížemi dodržuje pravidelná životospráva, a narušený režim spánku. Záchranáři si v průběhu zaměstnání zároveň mohou vytvořit nezdravé návyky, jako je kouření, nezdravé stravování během směn. Dalším problémem se jeví ne příliš příznivé finanční ohodnocení záchranářů za jejich práci, kdy nezbyvá příliš finančních prostředků na psychickou a fyzickou regeneraci. (Haluzíková a Archalousová, 2010, Pražský, 2013)

Nepravidelná pracovní doba může mít vliv na neuspokojivý partnerský život a narůstající rodičovské problémy. (Pražský, 2013)

3.12.2 Stres v povolání zdravotnického záchranáře

V dnešní době jsou na jedince kladeny velké požadavky nejen při výkonu povolání, ale i v soukromém životě. Stres je definován jako: „*přirozená a nedílná odpověď organismu na podněty a situace vnějšího i vnitřního prostředí lidského těla*“. (Chmelová, 2019) Je tím myšleno, že je na naše tělo kladeno příliš mnoho požadavků pro splnění činností. Stres může působit pozitivně, tedy motivovat, ale může mít i negativní následky pro lidský organismus. (Chmelová, 2019)

Práce ve zdravotnictví vyvolává stresové reakce na straně nelékařského i lékařského personálu. Zdravotnický záchranář, pracující na záchranné službě, řeší krizové situace, při kterých jsou ohroženy lidské životy, setkává se s náhlými úmrtími či záchranou dítěte, poskytuje odbornou pomoc lidem bez domova i lidem závislým na alkoholu či jiných návykových látkách. Záchranáři během výjezdu mají velkou zodpovědnost. Vnímání stresu ovlivňují i další faktory. Je to především práce v nepřetržitém provozu, nutnost rychlého rozhodování při zásahu, agresivní chování klientů a jejich okolí, klimatické podmínky, nedostatek odpočinku. (Svobodová a Brečka, 2016, Šeblová, 2007)

V průběhu vykonávání zaměstnání je nutné dbát na předcházení syndromu vyhoření. Jedná se o psychický stav, kdy postižený jedinec, se cítí nadměrně vyčerpaně. Je to reakce organismu na chronické prožívání stresu. (Haluzíková a Archalousová, 2010)

Minimalizace vlivu stresu na jedince během pracovního výkonu, je značně individuální. Zároveň i způsob relaxace po pracovní době bývá různorodý. Mnozí volí důkladný spánek, sportovní aktivity, věnují se rodině, tráví čas s přáteli, nebo vyrážejí za kulturou. (Svobodová a Brečka, 2016)

Pro záchranáře a pro všechny lékařské i nelékařské pracovníky by měli být k dispozici psychologové. Ti by jim měli vysvětlit, jak, se dá se stresem pracovat. Je důležité předcházet syndromu vyhoření, který je u pracovníků, starajících se o lidské životy, velmi častý. Zvláště záchranáři mají možnost využití krizových intervencí. Krizová intervence je určena lidem, kteří se nacházejí v obtížné životní situaci a nejsou ji schopni zvládnout sami bez pomoci. (Šeblová, 2007)

3.12.3 Komunikace v povolání zdravotnického záchranáře

Sdělování informací takovým způsobem, aby si účastníci komunikace navzájem porozuměli, je podmínkou úspěšné komunikace. Komunikace probíhá mezi dvěma nebo více lidmi. (Vrublová, 2006, s.60)

Verbální komunikace, slovní, by měla být zřetelná a srozumitelná. Spočívá v používání běžných a použitelných slov. Zároveň záchranář musí věnovat pozornost i neverbální složce, tedy komunikaci beze slov. Vyhodnocuje všechny informace, získané komunikací s pacientem. Při předávání pacienta do nemocničního zařízení je nezbytné přesně a rychle uvést veškeré nezbytné informace týkající se zdravotního stavu pacienta. Navíc by záchranáři měli umět komunikovat v týmu, vzájemně mezi sebou. (Vrublová, 2006)

V současnosti totiž není výjimkou, že verbální a mnohdy i fyzická agresivita je namířena proti zdravotnickým záchranářům, řidičům, lékařům a operátorům zdravotnického operačního střediska (ZOS). Statistiky hovoří, že až 80 % pracovníků záchranné služby přijde nejméně jednou za rok do kontaktu s fyzickým násilím. Záchranáři bývají vybaveni ochrannými spreji a v případě výjezdu do nebezpečné zóny, kde je větší hrozba napadení, je kontaktována Policie ČR, aby při výjezdu záchranáře zabezpečila. (Netušilová a Brečka, 2015, Pekara a Kolouch, 2016)

Nejčastější příčinou verbální agresivity a násilí bývá intoxikace pacienta alkoholem, omamnou nebo návykovou látkou, může být vyvolána dojezdovou dobou záchranné služby nebo délkou ošetření. Pacient a jeho okolí ji může totiž vnímat jako neúměrně dlouhou. (Netušilová a Brečka, 2015, Pekaraa Kolouch, 2016)

Záleží na dovednostech zdravotnického záchranáře, jak dokáže danou situaci vyhodnotit a vyřešit ve prospěch pacienta.

3.12.4 Pozice zdravotnického záchranáře v nemocnicích

V minulosti, po vystudování svého oboru, záchranáři odcházeli pracovat na záchrannou zdravotnickou službu, nebo na urgentní příjmy. Pokud zde nebylo volné místo, záchranáři nenacházeli uplatnění ve vystudovaném oboru. Komora záchranářů rozšířila možnosti využití záchranářů i v nemocničních zařízeních na anesteziologicko-resuscitačních odděleních. Získaná praxe je vnímána jako výhoda pro další případnou práci u poskytovatelů zdravotnických záchranných služeb. (Sigmund, 2015)

V současnosti vystudovaný zdravotnický záchranář musí podle novely zákona o nelékařských zdravotnických povoláních nejdříve rok pracovat na oddělení anesteziologicko-resuscitačním oddělení, intenzivním oddělení anebo na urgentním příjmu. (Zákon č. 201/2017, Sb.)

Po roce odpracovaném na jednom z těchto oddělení, často odcházejí pracovat ke zdravotnické záchranné službě. Pro zdravotnická zařízení z toho může vyplynout personální problém, protože přicházejí o své pracovníky. (Peřan a Krivánek, 2017)

Někteří záchranáři zůstávají v nemocnicích na odděleních anesteziologicko-resuscitačních (ARO), jednotkách intenzivní péče (JIP) a na urgentních příjmech. Kompetence zdravotnických záchranářův nemocničních zařízeních, upravuje novela o nelékařských zdravotnických povoláních. (Sigmund, 2015)

4 METODIKA

4.1 Metodika výzkumu

K naplnění cílů bakalářské práce na téma „Postavení zdravotnického záchranáře v integrovaném záchranném systému“, byl zvolen kvalitativní výzkum. (Kutnohorská, 2009) popisuje kvalitativní výzkum jako systematický proces a subjektivní přístup k popisu a interpretaci životních zkušeností. Kvalitativní výzkum pracuje s malým souborem respondentů. Používá hloubkové individuální nebo skupinové rozhovory. (Miovský, 2006).

Metodou strukturovaného rozhovoru, s předem připravenými otázkami, jsem získával potřebné informace, které jsem následně vyhodnocoval. Obecné otázky zahrnovaly demografické údaje respondentů. Další otázky byly průzkumného charakteru, zaměřené k jednotlivým cílům výzkumného šetření.

4.2 Charakteristika respondentů

Kritériem pro výběr respondentů byla jejich vykonávaná profese zdravotnického záchranáře u poskytovatele zdravotnické záchranné služby. Na můj záměr, vést rozhovor v rámci šetření bakalářské práce, reagovalo méně oslovených, než jsem čekal. Základní výzkumný soubor tvořilo dvanáct dotazovaných zdravotnických záchranářů. Oslovení záchranáři působí na různých výjezdových stanovištích. Spolupracovat a odpovídat na dané otázky bylo ochotno všem dvanáct dotazovaných.

Respondenti, z důvodu anonymity, měli přiřazená zástupná čísla (R1 – R12). Odpovědi byly zpracovány v programu MS Word. Dále jsem provedl vyhodnocení jednotlivých případů. Pro větší přehlednost, jsou získaná data uvedena v grafu v počítačovém programu MS Excel.

4.3 Organizace výzkumu

Rozhovory probíhaly v období od 20. června do 20. července 2021. Byly vedeny dvěma způsoby. V prvním případě jsem hovořil přímo s dotazovanými. Nejprve jsem respondenta telefonicky kontaktovala domluvili jsme si den, čas a místo rozhovoru. Následně jsem dotazovanému zaslal elektronickou poštou otázky, aby se na ně mohl připravit s dostatečným předstihem. Při osobním kontaktu jsem se nejprve představil a připomněl respondentovi důvod mého šetření. Ani v jednom případě jsem nemusel používat nahrávací zařízení, pouze jsem si zapsal několik osobních poznámek. Další rozhovory jsem realizoval elektronickou poštou. Měl jsem možnost telefonicky se na daného respondenta obrátit, s případnými doplňujícími otázkami, ale nebylo třeba, protože odpovědi na otázky byly jasné, adekvátní a úplné.

Respondenti byli seznámeni s tématem bakalářské práce a byla jim sdělena informace, že se bude jednat o anonymní rozhovory, které budou použity pro účel bakalářské práce. Na dodržování pravidel GDPR je v posledních letech kladen velký důraz. Tato pravidla byla v rámci šetření zachována. Respondenti vyjádřili souhlas s rozhovory, pro použití výzkumného šetření a s dobrovolnou účastí na výzkumu.

5 VÝSLEDKY

Výzkumu se zúčastnilo 12 respondentů pracujících u záchranné služby. Z důvodu zachování anonymity jsou jména respondentů nahrazena číslicí (R1–R12). Analýzu dat, jsem následně provedl vyhodnocením jednotlivých případů. Pro větší přehlednost, jsou získaná data zpracována v grafu v počítačovém programu MS Excel.

5.1 Přepis rozhovoru s jednotlivými respondenty

Respondent: R1

Věk: 35 let

Délka praxe u záchranné služby: 12 let

Pozice u záchranné služby: zdravotnický záchranář pracující ve vyšším managementu

Pracoviště záchranné služby: ASČR Praha-západ

Otázka 1: Probíhá odborná příprava zdravotnických záchranářů na mimořádnou událost pravidelně?

Ano, měla by probíhat v pravidelných intervalech.

Otázka 2: Je vaše účast na odborné přípravě povinná?

Ano.

Otázka 3: Je vaše odborná příprava zakončená zkouškou?

Ano – písemný test.

Otázka 4: Kdo provádí vyhodnocení vaší odborné přípravy? Prosím, uveďte:

Vedoucí oddělení.

Otázka 5: Máte na výjezdové základně materiály, kde jsou uvedeny postupy u jednotlivých mimořádných událostí?

Mělo by to být součástí každého výjezdového stanoviště.

Otázka 6: Odborné přípravy na mimořádnou událost se účastníte se všemi základními složkami IZS?

Ano, záchranná služba, hasiči a i policisté.

Otázka 7: Víte, v jakém zákoně je definována mimořádná událost?

Ano. V zákoně 239/2000 Sb. Zákon o integrovaném záchranném systému.

Otázka 8: Znáte zákon, který specifikuje činnosti poskytovatele ZZS, během řešení krizových situací?

Ano. Zákon č. 374/2011 Sb. O zdravotnické záchranné službě.

Otázka 9: Jaký máte názor na pořádání přednášek a nácviku na mimořádnou událost? Prosím, uveďte:

Velmi obsáhlé z teoretické části.

Otázka 10: Probíhá školení a nácvik v komunikačních dovednostech přímo jako povinná součást vaší odborné připravenosti?

Ne.

Otázka 11: Jaká je podle vaší zkušenosti komunikace mezi jednotlivými složkami IZS?

Na velmi vysoké úrovni.

Otázka 12: Co považujete během komunikace s jednotlivými členy IZS za hlavní překážku?

Lidský faktor.

Otázka 13: Myslíte si, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi jednotlivými členy IZS?

Rozhodně ano. Vždy je co zlepšovat.

Otázka 14: Máte zkušenost, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi pacientem a vámi?

Ano.

Otázka 15: Účastníte se školení na zlepšení komunikačních dovedností?

Ano, ale je to pouze dobrovolné. Jen podle vlastního zájmu.

Otázka 16: Co byste zlepšil ve vzájemné komunikaci mezi jednotlivými složkami IZS? Prosím, uveďte.

Dle mého názoru není, co zlepšovat, komunikace je na vysoké úrovni.

Otázka 17: Jak se zbavujete zvýšeného stresu po zásahu u mimořádné události? Prosím uveďte:

Sportem, větším adrenalinem, četbou.

Respondent: R2

Věk: 48 let

Délka praxe u záchranné služby: 15 let

Pozice u záchranné služby: zdravotnická záchranářka na pozici vrchní sestry

Pracoviště záchranné služby: ZZS Brandýs nad Labem

Otázka 1: Probíhá odborná příprava zdravotnických záchranářů na mimořádnou událost pravidelně?

Ano.

Otázka 2: Je vaše účast na odborné přípravě povinná?

Ano, jednou za rok.

Otázka 3: Je vaše odborná příprava zakončena zkouškou?

Ano.

Otázka 4: Kdo provádí vyhodnocení vaší odborné přípravy? Prosím, uveďte:

Vyhodnocení provádí vedoucí na výjezdové základně.

Otázka 5: Máte na výjezdové základně materiály, kde jsou uvedeny postupy u jednotlivých mimořádných událostí?

Ano.

Otázka 6: Odborné přípravy na mimořádnou událost se účastníte se všemi základními složkami IZS?

Ano, účastní se všechny základní složky IZS.

Otázka 7: Víte, v jakém zákoně je definována mimořádná událost?

Ano. Zákon č. 239/2000 Sb.

Otázka 8: Znáte zákon, který specifikuje činnosti poskytovatele ZZS, během řešení krizových situací?

Ano, jedná se o zákon č. 374/2011 Sb.

Otázka 9: Jaký máte názor na pořádání přednášek a nácviku na mimořádnou událost? Prosím, uveďte:

Po fyzické stránce je nácvik náročnější. Je za potřebí mít obsáhlý fyzický fond.

Otázka 10: Probíhá školení a nácvik v komunikačních dovednostech přímo jako povinná součást vaší odborné připravenosti?

Ne.

Otázka 11: Jaká je podle vaší zkušenosti komunikace mezi jednotlivými složkami IZS?

Komunikace mezi složkami je na velmi vysoké úrovni.

Otázka 12: Co považujete během komunikace s jednotlivými členy IZS za hlavní překážku?

Největší překážkou během komunikace je zvýšení stresu.

Otázka 13: Myslíte si, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi jednotlivými členy IZS?

Ano.

Otázka 14: Máte zkušenost, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi pacientem a vámi?

Nevím.

Otázka 15: Účastníte se školení na zlepšení komunikačních dovedností?

Ano, několikrát za rok.

Otázka 16: Co byste zlepšil ve vzájemné komunikaci mezi jednotlivými složkami IZS? Prosím, uveďte.

Nenapadá mě, co by se dalo zlepšovat. Komunikace funguje, tak jak má.

Otázka 17. Jak se zbavujete zvýšeného stresu po zásahu u mimořádné události? Prosím uveďte:

Časem strávený s rodinou, především s dětmi.

Respondent: R3

Věk: 41 let

Délka praxe u záchranné služby: 18 let

Pozice u záchranné služby: zdravotnický záchranář

Pracoviště záchranné služby: ASČR Praha-západ, ZZS Středočeského kraje

Otázka 1: Probíhá odborná příprava zdravotnických záchranářů na mimořádnou událost pravidelně?

Nevím

Otázka 2: Je vaše účast na odborné přípravě povinná?

Ano.

Otázka 3: Je vaše odborná příprava zakončená zkouškou?

Myslím, že se píše test.

Otázka 4: Kdo provádí vyhodnocení vaší odborné přípravy? Prosím, uveďte:

Vedoucí základny.

Otázka 5: Máte na výjezdové základně materiály, kde jsou uvedeny postupy u jednotlivých mimořádných událostí?

Nevím o tom, ale je to možné.

Otázka 6: Odborné přípravy na mimořádnou událost se účastníte se všemi základními složkami IZS?

Ano. Všechny základní složky jsou během výcviku přítomni.

Otázka 7: Víte, v jakém zákoně je definována mimořádná událost? 239/2000 ze Sbírky zákonů

Otázka 8: Znáte zákon, který specifikuje činnosti poskytovatele ZZS, během řešení krizových situací?

374/2011 ze Sbírky zákonů

Otázka 9: Jaký máte názor na pořádání přednášek a nácviku na mimořádnou událost? Prosím, uveďte:

Zrovna si nic zvláštního nevybavuji.

Otázka 10: Probíhá školení a nácvik v komunikačních dovednostech přímo jako povinná součást vaší odborné připravenosti?

Ne.

Otázka 11: Jaká je podle vaší zkušenosti komunikace mezi jednotlivými složkami IZS?

Mohlo by to být lepší.

Otázka 12: Co považujete během komunikace s jednotlivými členy IZS za hlavní překážku?

Nedostatek času.

Otázka 13: Myslíte si, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi jednotlivými členy IZS?

Nevím.

Otázka 14: Máte zkušenost, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi pacientem a vámi?

Nevím.

Otázka 15: Účastníte se školení na zlepšení komunikačních dovedností?

Ne.

Otázka 16: Co byste zlepšil ve vzájemné komunikaci mezi jednotlivými složkami IZS? Prosím, uveďte.

Více klidu při sdělování informací.

Otázka 17: Jak se zbavujete zvýšeného stresu po zásahu u mimořádné události? Prosím uveďte:

Jízdou na kole, nebo lovením ryb.

Respondent: R4

Věk: 28 let

Délka praxe u záchranné služby: 4 let

Pozice u záchranné služby: zdravotnický záchranář

Pracoviště záchranné služby: ZZS Praha

Otázka 1: Probíhá odborná příprava zdravotnických záchranářů na mimořádnou událost pravidelně?

Asi ano.

Otázka 2: Je vaše účast na odborné přípravě povinná?

Ano

Otázka 3: Je vaše odborná příprava zakončená zkouškou?

Nevím.

Otázka 4: Kdo provádí vyhodnocení vaší odborné přípravy? Prosím, uveďte:

Vedoucí záchranář na výjezdové stanici.

Otázka 5: Máte na výjezdové základně materiály, kde jsou uvedeny postupy u jednotlivých mimořádných událostí?

Nevím.

Otázka 6: Odborné přípravy na mimořádnou událost se účastníte se všemi základními složkami IZS?

Ano, všechny složky.

Otázka 7: Víte, v jakém zákoně je definována mimořádná událost?

Nevím. Nejsem si jistý.

Otázka 8: Znáte zákon, který specifikuje činnosti poskytovatele ZZS, během řešení krizových situací?

Ano. Zákon č. 374/2011 Sb. Zákon o zdravotnické záchranné službě.

Otázka 9: Jaký máte názor na pořádání přednášek a nácviku na mimořádnou událost?

Prosím, uveďte:

Náročné z důvodu získání hodně informací za poměrně málo času.

Otázka 10: Probíhá školení a nácvik v komunikačních dovednostech přímo jako povinná součást vaší odborné připravenosti?

Ne, nevybavuji si to.

Otázka 11: Jaká je podle vaší zkušenosti komunikace mezi jednotlivými složkami IZS?

Zkušeností nemám dostatek jako ostatní záchranáři, ale komunikace je za mě bezchybná.

Otázka 12: Co považujete během komunikace s jednotlivými členy IZS za hlavní překážku?

Během mimořádných událostí je hladina stresu vysoko, proto je největší překážkou stres.

Otázka 13: Myslíte si, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi jednotlivými členy IZS?

Určitě ano.

Otázka 14: Máte zkušenost, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi pacientem a vámi?

S tímto zkušenost nemám.

Otázka 15: Účastníte se školení na zlepšení komunikačních dovedností?

Není to povinné, tak ne.

Otázka 16: Co byste zlepšil ve vzájemné komunikaci mezi jednotlivými složkami IZS? Prosím, uveďte.

Nemyslím si, že je nějaký důvod něco zlepšovat.

Otázka 17: Jak se zbavujete zvýšeného stresu po zásahu u mimořádné události? Prosím uveďte:

Když nejsem v práci, tak rád hraji na počítači, nebo na jiné herní konzoli.

Respondent: R5

Věk: 37 let

Délka praxe u záchranné služby: 6 let

Pozice u záchranné služby: zdravotnický záchranář

Pracoviště záchranné služby: ZZS Praha

Otázka 1: Probíhá odborná příprava zdravotnických záchranářů na mimořádnou událost pravidelně?

Ano.

Otázka 2: Je vaše účast na odborné přípravě povinná?

Nevím.

Otázka 3: Je vaše odborná příprava zakončená zkouškou?

Ano.

Otázka 4: Kdo provádí vyhodnocení vaší odborné přípravy? Prosím, uveďte:

Asi vedoucí výjezdové skupiny, nebo někdo z vedení.

Otázka 5: Máte na výjezdové základně materiály, kde jsou uvedeny postupy u jednotlivých mimořádných událostí?

Ano, materiály jsou vyvěšeny na hlavní místnosti.

Otázka 6: Odborné přípravy na mimořádnou událost se účastníte se všemi základními složkami IZS?

Odborné přípravy se účastní záchranná služba, hasičský záchranný sbor a i policisté.

Otázka 7: Víte, v jakém zákoně je definována mimořádná událost?

V zákoně č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému.

Otázka 8: Znáte zákon, který specifikuje činnosti poskytovatele ZZS, během řešení krizových situací?

Jedná se o zákon č. 374/2011 Sb.

Otázka 9: Jaký máte názor na pořádání přednášek a nácviku na mimořádnou událost? Prosím, uveďte:

Je za potřebí dostatečná fyzická zdatnost.

Otázka 10: Probíhá školení a nácvik v komunikačních dovednostech přímo jako povinná součást vaší odborné připravenosti?

Komunikační dovednosti povinné na našem stanovišti nejsou.

Otázka 11: Jaká je podle vaší zkušenosti komunikace mezi jednotlivými složkami IZS?

Za svou kariéru u ZZS jsem neměl s komunikací sebemenší problém.

Otázka 12: Co považujete během komunikace s jednotlivými členy IZS za hlavní překážku?

Každý člověk dělá chyby.

Otázka 13: Myslíte si, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi jednotlivými členy IZS?

Nevím.

Otázka 14: Máte zkušenost, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi pacientem a vámi?

Ano.

Otázka 15: Účastníte se školení na zlepšení komunikačních dovedností?

Jednou jsem se zúčastnil.

Otázka 16. Co byste zlepšil ve vzájemné komunikaci mezi jednotlivými složkami IZS? Prosím, uveďte.

Možná pracovat v trošku větším klidu, protože kvantita není kvalita.

Otázka 17: Jak se zbavujete zvýšeného stresu po zásahu u mimořádné události? Prosím uveďte:

Rád sportuji, chodím běhat, cvičit a také se psem.

Respondent: R6

Věk: 46 let

Délka praxe u záchranné služby: 25 let

Pozice u záchranné služby: zdravotnický záchranář

Pracoviště záchranné služby: ZZS Praha

Otázka 1: Probíhá odborná příprava zdravotnických záchranářů na mimořádnou událost pravidelně?

Ano.

Otázka 2: Je vaše účast na odborné přípravě povinná?

Ano. Každý záchranář jí musí absolvovat.

Otázka 3: Je vaše odborná příprava zakončena zkouškou?

Asi ne. Nevybavuji si to.

Otázka 4: Kdo provádí vyhodnocení vaší odborné přípravy? Prosím, uveďte:

Kdokoli z vedení výjezdového stanoviště.

Otázka 5: Máte na výjezdové základně materiály, kde jsou uvedeny postupy u jednotlivých mimořádných událostí?

Ano.

Otázka 6: Odborné přípravy na mimořádnou událost se účastníte se všemi základními složkami IZS?

Účastní se všechny složky.

Otázka 7: Víte, v jakém zákoně je definována mimořádná událost?

Ano. Zákon č. 239/2000 Sbírky.

Otázka 8: Znáte zákon, který specifikuje činnosti poskytovatele ZZS, během řešení krizových situací?

Ano, Zákon č. 374/2011 Sbírky.

Otázka 9: Jaký máte názor na pořádání přednášek a nácviku na mimořádnou událost? Prosím, uveďte:

Je to velmi přínosné a důležité, ale mnoho informací na krátký čas.

Otázka 10: Probíhá školení a nácvik v komunikačních dovednostech přímo jako povinná součást vaší odborné připravenosti?

Povinné to není, ale je dobré to alespoň někdy absolvovat.

Otázka 11: Jaká je podle vaší zkušenosti komunikace mezi jednotlivými složkami IZS?

S komunikací mezi složkami IZS nemám problém. Je na velmi vysoké úrovni.

Otázka 12: Co považujete během komunikace s jednotlivými členy IZS za hlavní překážku?

Jedná se o práci v časové tísní, tudíž jde o nedostatek času, kde se mohou udělat chyby, které nikdo nestihne zkontrolovat.

Otázka 13: Myslíte si, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi jednotlivými členy IZS?

Rozhodně ano.

Otázka 14: Máte zkušenost, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi pacientem a vámi?

Ano.

Otázka 15: Účastníte se školení na zlepšení komunikačních dovedností?

Ano. Již několikrát jsem se zúčastnil.

Otázka 16: Co byste zlepšil ve vzájemné komunikaci mezi jednotlivými složkami IZS? Prosím, uveďte.

Není, co zlepšovat. Komunikace je téměř bezchybná a kvalitní.

Otázka 17: Jak se zbavujete zvýšeného stresu po zásahu u mimořádné události? Prosím uveďte:

Posezení s přáteli u piva.

Respondent: R7

Věk: 38 let

Délka praxe u záchranné služby: 11 let

Pozice u záchranné služby: zdravotnický záchranář

Pracoviště záchranné služby: ZZS Praha

Otázka 1: Probíhá odborná příprava zdravotnických záchranářů na mimořádnou událost pravidelně?

Nevím.

Otázka 2: Je vaše účast na odborné přípravě povinná?

Nevím.

Otázka 3: Je vaše odborná příprava zakončena zkouškou?

Ano, měla by být.

Otázka 4: Kdo provádí vyhodnocení vaší odborné přípravy? Prosím, uveďte:

Vedoucí na výjezdovém stanovišti.

Otázka 5: Máte na výjezdové základně materiály, kde jsou uvedeny postupy u jednotlivých mimořádných událostí?

Myslím, že ano.

Otázka 6: Odborné přípravy na mimořádnou událost se účastníte se všemi základními složkami IZS?

Ano, všechny základní složky IZS.

Otázka 7: Víte, v jakém zákoně je definována mimořádná událost?

Ne.

Otázka 8: Znáte zákon, který specifikuje činnosti poskytovatele ZZS, během řešení krizových situací?

Znám, jedná se o zákon č. 374/2011 Sbírky.

Otázka 9: Jaký máte názor na pořádání přednášek a nácviku na mimořádnou událost?

Prosím, uveďte:

Nic zajímavého mě nenapadá.

Otázka 10: Probíhá školení a nácvik v komunikačních dovednostech přímo jako povinná součást vaší odborné připravenosti?

Školení komunikačních dovednostech probíhá asi pravidelně, ale není povinnost to absolvovat.

Otázka 11: Jaká je podle vaší zkušenosti komunikace mezi jednotlivými složkami IZS?

V některých případech by mohla být lepší.

Otázka 12: Co považujete během komunikace s jednotlivými členy IZS za hlavní překážku?

Lidský faktor.

Otázka 13: Myslíte si, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi jednotlivými členy IZS?

Ano, určitě.

Otázka 14: Máte zkušenost, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi pacientem a vámi?

Ne.

Otázka 15: Účastníte se školení na zlepšení komunikačních dovedností?

Ne.

Otázka 16: Co byste zlepšil ve vzájemné komunikaci mezi jednotlivými složkami IZS? Prosím, uveďte.

Zlepšil bych přesnost podaných informací a soustředění se na danou situaci více než na 100 %.

Otázka 17: Jak se zbavujete zvýšeného stresu po zásahu u mimořádné události?

Prosím uveďte:

Stresu se zbavím vždy časem strávený se svou rodinou, kde stres zažívám samozřejmě taky, ale v jiné míře.

Respondent: R8

Věk: 36 let

Délka praxe u záchranné služby: 12 let

Pozice u záchranné služby: zdravotnický záchranář

Pracoviště záchranné služby: ASČR Praha-západ

Otázka 1: Probíhá odborná příprava zdravotnických záchranářů na mimořádnou událost pravidelně?

Ano.

Otázka 2: Je vaše účast na odborné přípravě povinná?

Ano.

Otázka 3: Je vaše odborná příprava zakončená zkouškou?

Ano.

Otázka 4: Kdo provádí vyhodnocení vaší odborné přípravy? Prosím, uveďte:

Vedení ZZS daného kraje.

Otázka 5: Máte na výjezdové základně materiály, kde jsou uvedeny postupy u jednotlivých mimořádných událostí?

Ano, máme.

Otázka 6: Odborné přípravy na mimořádnou událost se účastníte se všemi základními složkami IZS?

Účastní se všechny základní složky.

Otázka 7: Víte, v jakém zákoně je definována mimořádná událost?

V zákoně č. 239/2000 Sbírky.

Otázka 8: Znáte zákon, který specifikuje činnosti poskytovatele ZZS, během řešení krizových situací?

Ano, v zákoně č. 374/2011 Sbírky.

Otázka 9: Jaký máte názor na pořádání přednášek a nácviku na mimořádnou událost? Prosím, uveďte:

Všiml jsem, že fyzicky méně zdatní jedinci s výcvikem mívají problémy.

Otázka 10: Probíhá školení a nácvik v komunikačních dovednostech přímo jako povinná součást vaší odborné připravenosti?

Ne.

Otázka 11: Jaká je podle vaší zkušenosti komunikace mezi jednotlivými složkami IZS?

S komunikací nejsem dostatečně spokojen.

Otázka 12: Co považujete během komunikace s jednotlivými členy IZS za hlavní překážku?

Komunikace s lidmi je velmi náročná.

Otázka 13: Myslíte si, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi jednotlivými členy IZS?

Myslím si, že ano.

Otázka 14: Máte zkušenost, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi pacientem a vámi?

Ne.

Otázka 15: Účastníte se školení na zlepšení komunikačních dovedností?

Ano, když mi vyjde čas, tak se rád školení účastním.

Otázka 16: Co byste zlepšil ve vzájemné komunikaci mezi jednotlivými složkami IZS? Prosím, uveďte.

Vzájemné naslouchání všech zúčastněných bez povyšování jednoho nad druhým.

Otázka 17: Jak se zbavujete zvýšeného stresu po zásahu u mimořádné události? Prosím uveďte:

Chodím cvičit do fitka, kde ze sebe stres vypoťím.

Respondent: R9

Věk: 36 let

Délka praxe u záchranné služby: 10let

Pozice u záchranné služby: zdravotnický záchranář

Pracoviště záchranné služby: ZZS středočeský kraj

Otázka 1: Probíhá odborná příprava zdravotnických záchranářů na mimořádnou událost pravidelně?

Ne.

Otázka 2: Je vaše účast na odborné přípravě povinná?

Ne.

Otázka 3: Je vaše odborná příprava zakončená zkouškou?

Nevím.

Otázka 4: Kdo provádí vyhodnocení vaší odborné přípravy? Prosím, uveďte:

Asi někdo z vedení.

Otázka 5: Máte na výjezdové základně materiály, kde jsou uvedeny postupy u jednotlivých mimořádných událostí?

Asi ano.

Otázka 6: Odborné přípravy na mimořádnou událost se účastníte se všemi základními složkami IZS?

Záchranná služba a hasiči.

Otázka 7: Víte, v jakém zákoně je definována mimořádná událost?

Ne.

Otázka 8: Znáte zákon, který specifikuje činnosti poskytovatele ZZS, během řešení krizových situací?

Ano, 374/2011 Sbírky.

Otázka 9: Jaký máte názor na pořádání přednášek a nácviku na mimořádnou událost? Prosím, uveďte:

Ničeho zajímavého jsem si nevšiml.

Otázka 10: Probíhá školení a nácvik v komunikačních dovednostech přímo jako povinná součást vaší odborné připravenosti?

Ne.

Otázka 11: Jaká je podle vaší zkušenosti komunikace mezi jednotlivými složkami IZS?

Vždycky je, co zlepšovat.

Otázka 12: Co považujete během komunikace s jednotlivými členy IZS za hlavní překážku?

Největší překážkou v komunikaci je práce pod vysokým stresem.

Otázka 13: Myslíte si, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi jednotlivými členy IZS?

Nevím.

Otázka 14: Máte zkušenost, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi pacientem a vámi?

Nemám.

Otázka 15: Účastníte se školení na zlepšení komunikačních dovedností?

Ne.

Otázka 16: Co byste zlepšil ve vzájemné komunikaci mezi jednotlivými složkami IZS? Prosím, uveďte.

Přesnější popisování situací během krizových situací.

Otázka 17: Jak se zbavujete zvýšeného stresu po zásahu u mimořádné události? Prosím uveďte:

Chodím s kolegy, nebo s přáteli na pivo do hospody.

Respondent: R10

Věk: 47 let

Délka praxe u záchranné služby: 20 let

Pozice u záchranné služby: zdravotnický záchranář

Pracoviště záchranné služby: ZZS Jihočeský kraj

Otázka 1: Probíhá odborná příprava zdravotnických záchranářů na mimořádnou událost pravidelně?

Ano.

Otázka 2: Je vaše účast na odborné přípravě povinná?

Ano.

Otázka 3: Je vaše odborná příprava zakončena zkouškou?

Ano.

Otázka 4: Kdo provádí vyhodnocení vaší odborné přípravy? Prosím, uveďte:

Vedoucí výjezdové stanice.

Otázka 5: Máte na výjezdové základně materiály, kde jsou uvedeny postupy u jednotlivých mimořádných událostí?

Ano, máme.

Otázka 6: Odborné přípravy na mimořádnou událost se účastníte se všemi základními složkami IZS?

Ano, účastní se všichni.

Otázka 7: Víte, v jakém zákoně je definována mimořádná událost?

Ano, jedná se o zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému.

Otázka 8: Znáte zákon, který specifikuje činnosti poskytovatele ZZS, během řešení krizových situací?

Ano, zákon č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě.

Otázka 9: Jaký máte názor na pořádání přednášek a nácviku na mimořádnou událost?

Prosím, uveďte:

Nevnímám nic, co by mi chybělo.

Otázka 10: Probíhá školení a nácvik v komunikačních dovednostech přímo jako povinná součást vaší odborné připravenosti?

Ne.

Otázka 11: Jaká je podle vaší zkušenosti komunikace mezi jednotlivými složkami IZS?

Komunikace mezi složkami IZS je bezchybná.

Otázka 12: Co považujete během komunikace s jednotlivými členy IZS za hlavní překážku?

Určitě práce pod velkým stresem.

Otázka 13: Myslíte si, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi jednotlivými členy IZS?

Určitě ano.

Otázka 14: Máte zkušenost, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi pacientem a vámi?

Určitě ano, ale v kritické situaci není dostatek času se soustředit na komunikaci s pacientem.

Otázka 15: Účastníte se školení na zlepšení komunikačních dovedností?

Ano, na několika jsem byl.

Otázka 16: Co byste zlepšil ve vzájemné komunikaci mezi jednotlivými složkami IZS? Prosím, uveďte.

Nevidím nic, co by bylo potřeba zlepšit.

Otázka 17: Jak se zbavujete zvýšeného stresu po zásahu u mimořádné události? Prosím uveďte:

Jsem milovníkem sportu a preferuji lezení po skalách.

Respondent: R11

Věk: 31 let

Délka praxe u záchranné služby: 7 let

Pozice u záchranné služby: zdravotnický záchranář

Pracoviště záchranné služby: ZZS Jihočeský kraj

Otázka 1: Probíhá odborná příprava zdravotnických záchranářů na mimořádnou událost pravidelně?

Nevím.

Otázka 2: Je vaše účast na odborné přípravě povinná?

Nevím.

Otázka 3: Je vaše odborná příprava zakončena zkouškou?

Ano.

Otázka 4: Kdo provádí vyhodnocení vaší odborné přípravy? Prosím, uveďte:

Vedoucí výjezdové základny.

Otázka 5: Máte na výjezdové základně materiály, kde jsou uvedeny postupy u jednotlivých mimořádných událostí?

Ano, máme je uloženy.

Otázka 6: Odborné přípravy na mimořádnou událost se účastníte se všemi základními složkami IZS?

Příprava je společná s ostatními základními složkami.

Otázka 7: Víte, v jakém zákoně je definována mimořádná událost?

Ano, v zákoně 239/2000 Sbírky.

Otázka 8: Znáte zákon, který specifikuje činnosti poskytovatele ZZS, během řešení krizových situací?

Ano, v zákoně 374/2011 Sbírky.

Otázka 9: Jaký máte názor na pořádání přednášek a nácviku na mimořádnou událost? Prosím, uveďte:

Mnoho teoretických informací.

Otázka 10: Probíhá školení a nácvik v komunikačních dovednostech přímo jako povinná součást vaší odborné připravenosti?

Nevím o tom.

Otázka 11: Jaká je podle vaší zkušenosti komunikace mezi jednotlivými složkami IZS?

Komunikace mezi základními složkami je ne vysoké úrovni.

Otázka 12: Co považujete během komunikace s jednotlivými členy IZS za hlavní překážku?

Lidské selhání.

Otázka 13: Myslíte si, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi jednotlivými členy IZS?

Určitě ano.

Otázka 14: Máte zkušenost, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi pacientem a vámi?

Ne.

Otázka 15: Účastníte se školení na zlepšení komunikačních dovedností?

Nikdy jsem se školení nezúčastnil, protože nebyla povinná.

Otázka 16: Co byste zlepšil ve vzájemné komunikaci mezi jednotlivými složkami IZS? Prosím, uveďte.

Nemám připomínky ke komunikaci ani k jejímu zlepšení. Domnívám se, že je na dostačující úrovni.

Otázka 17: Jak se zbavujete zvýšeného stresu po zásahu u mimořádné události? Prosím uveďte:

Většinu času jsem bez stresu, nebo si snažím stres nepřipouštět.

Respondent: R12

Věk: 42 let

Délka praxe u záchranné služby: 14 let

Pozice u záchranné služby: zdravotnický záchranář

Pracoviště záchranné služby: ZZS Středočeský kraj

Otázka 1: Probíhá odborná příprava zdravotnických záchranářů na mimořádnou událost pravidelně?

Ano.

Otázka 2: Je vaše účast na odborné přípravě povinná?

Ano.

Otázka 3: Je vaše odborná příprava zakončená zkouškou?

Ano, jedná se o písemnou zkoušku.

Otázka 4: Kdo provádí vyhodnocení vaší odborné přípravy? Prosím, uveďte:

Vyhodnocení provádí školitel, nebo vedoucí výjezdové základny.

Otázka 5: Máte na výjezdové základně materiály, kde jsou uvedeny postupy u jednotlivých mimořádných událostí?

Ano, máme vše k dispozici a řádně uschováno.

Otázka 6: Odborné přípravy na mimořádnou událost se účastníte se všemi základními složkami IZS?

Ano. Účastní se záchranná služba, hasičský záchranný sbor a policisté.

Otázka 7: Víte, v jakém zákoně je definována mimořádná událost?

V zákoně č. 239/2000 Sbírky.

Otázka 8: Znáte zákon, který specifikuje činnosti poskytovatele ZZS, během řešení krizových situací?

Ano, v zákoně 374/2011 Sbírky.

Otázka 9: Jaký máte názor na pořádání přednášek a nácviku na mimořádnou událost? Prosím, uveďte:

Přednášky a výcviky by se mohly konat častěji a z důvodu velkého množství informací by na ně mělo být vymezeno více času.

Otázka 10: Probíhá školení a nácvik v komunikačních dovednostech přímo jako povinná součást vaší odborné připravenosti?

Ne.

Otázka 11: Jaká je podle vaší zkušenosti komunikace mezi jednotlivými složkami IZS?

Komunikace je naprosto bezchybná na velmi vysoké úrovni.

Otázka 12: Co považujete během komunikace s jednotlivými členy IZS za hlavní překážku?

Práce během krizové situace je časově velmi náročná, proto jako hlavním problémem je nedostatek času.

Otázka 13: Myslíte si, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi jednotlivými členy IZS?

Ano.

Otázka 14: Máte zkušenost, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi pacientem a vámi?

Ano.

Otázka 15: Účastníte se školení na zlepšení komunikačních dovedností?

Byl jsem na několika školení a mohu jen doporučit i dalším záchranářům.

Otázka 16: Co byste zlepšil ve vzájemné komunikaci mezi jednotlivými složkami IZS? Prosím, uveďte.

Vždy je na čem pracovat, ale komunikace mezi složkami IZS je výborná.

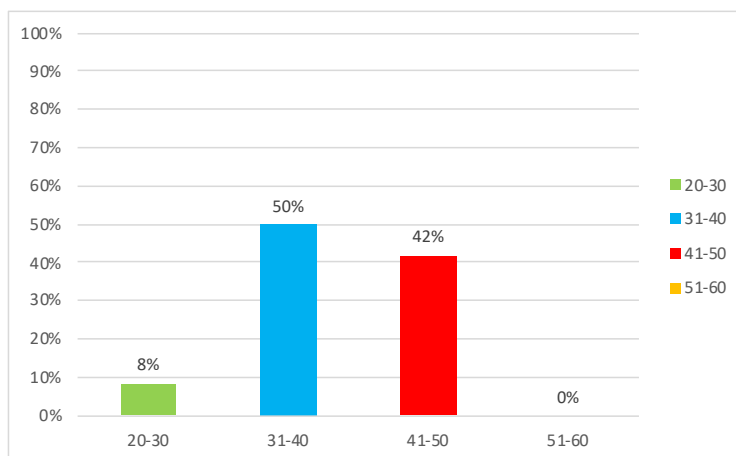
Otázka 17: Jak se zbavujete zvýšeného stresu po zásahu u mimořádné události? Prosím uveďte:

Chodím se procházet, nebo si chodím sednout k vodě a chytám ryby.

5.2 Grafické zpracování získaných výsledků

Výsledky výzkumu prezentuji v grafickém zpracování podle jednotlivých otázek.

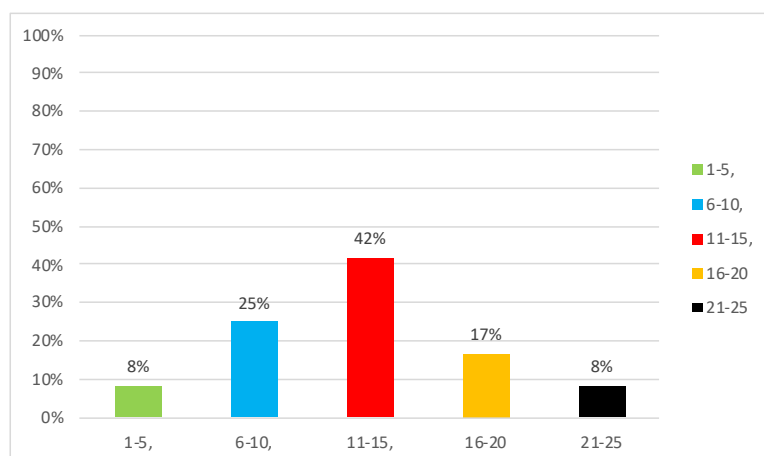
Personální graf č. 1: Jaký je věk respondentů?

Personální graf č.1 – věk

Graf vyjadřuje, že nejvíce respondentů, a to 50 % je ve věku 31–40 let.

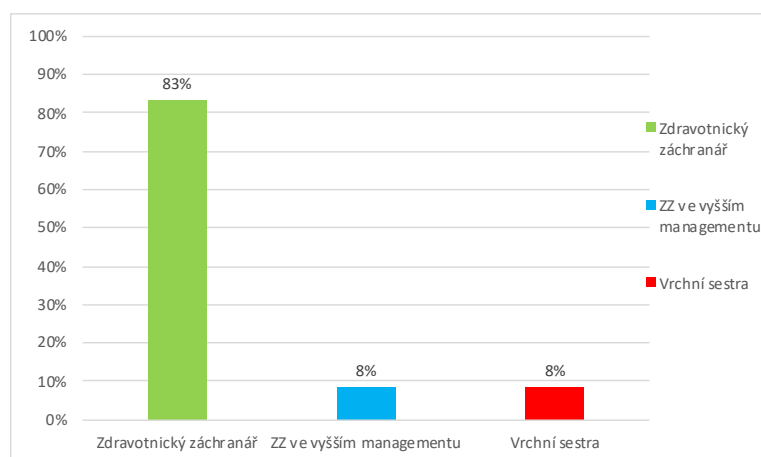
Personální graf č. 2: Jak dlouhá je praxe respondentů u záchranné služby?

Personální graf č. 2 – délka praxe

42 % respondentů má u záchranné služby praxi mezi 11-15 lety, 25 % respondentů je u záchranné služby 6-10 let, 17 % respondentů pracuje u záchranné služby 16-20 let a 8 % respondentů je u záchranné služby 1-5 nebo 21-25 let.

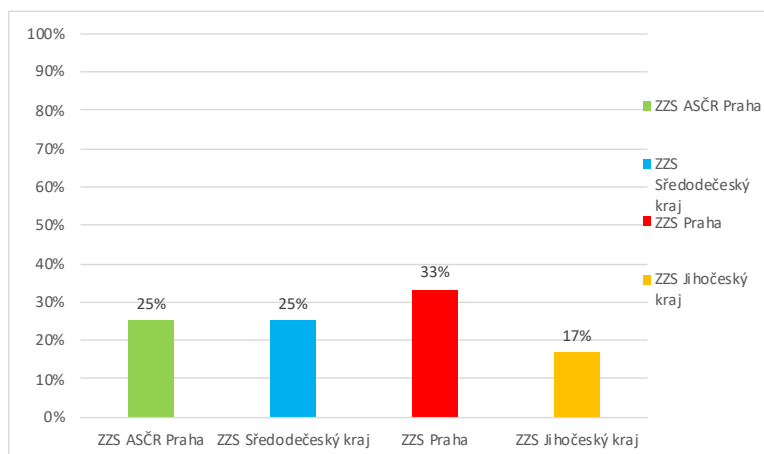
Personální graf č. 3: Jaká je pozice respondenta u ZZS?

Personální graf č. 3 – pracovní pozice

83 % respondentů pracují na pozici zdravotnických záchranářů a 8 % respondentů pracují na pozici vrchní sestry a zdravotnický záchranář ve vyšším managementu.

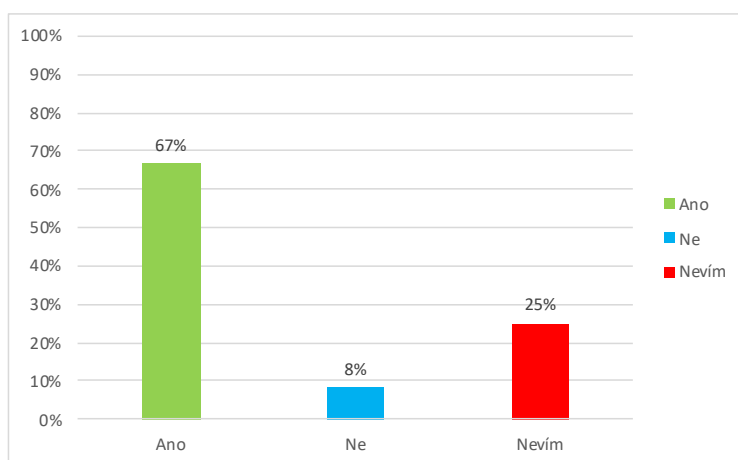
Personální graf č. 4: U jaké záchranné služby respondent pracuje?

Personální graf č. 4 – místo pracoviště

33 % respondentů pracuje u ZZZ v Praze, 25 % respondentů pracuje u ZZZ ASČR Praha, nebo u ZZZ středočeského kraje a 17 % respondentů pracuje v jihočeském kraji.

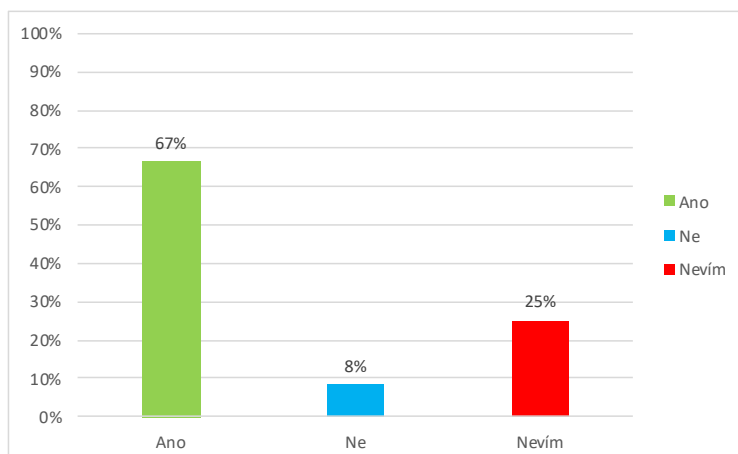
Graf k otázce 1: Probíhá odborná příprava zdravotnických záchranářů na mimořádnou událost pravidelně?

Graf č. 1 – otázka č. 1

67 % záchranářů odpovědělo ano, 8 % ne a 25 % přiznalo, že neví, zda odborná příprava zdravotnických záchranářů na mimořádnou událost probíhá pravidelně.

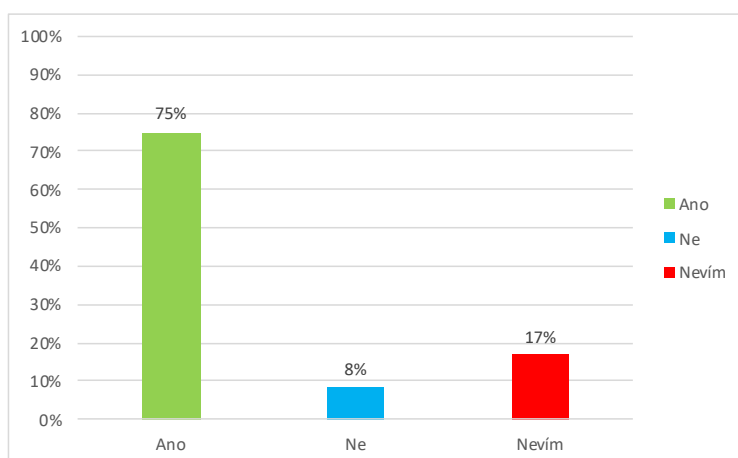
Graf k otázce 2: Je vaše účast na odborné přípravě povinná?

Grafč.2 – otázka č. 2

Z grafu je patrné, že 67 % respondentů uvedlo účast na odborné přípravě jako povinnou. 25 % respondentů nevědělo a 8 % uvedlo, že účast na odborné přípravě není povinná.

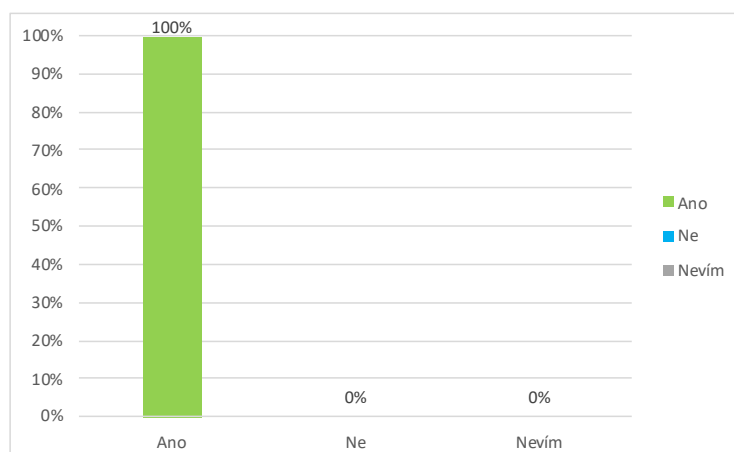
Graf k otázce 3: Je vaše odborná příprava zakončená zkouškou?

Grafč.3 – otázka č. 3

75 % respondentů odpovědělo, že odborná příprava je zakončená zkouškou, 8 % zvolilo odpověď ne a 17 % neví.

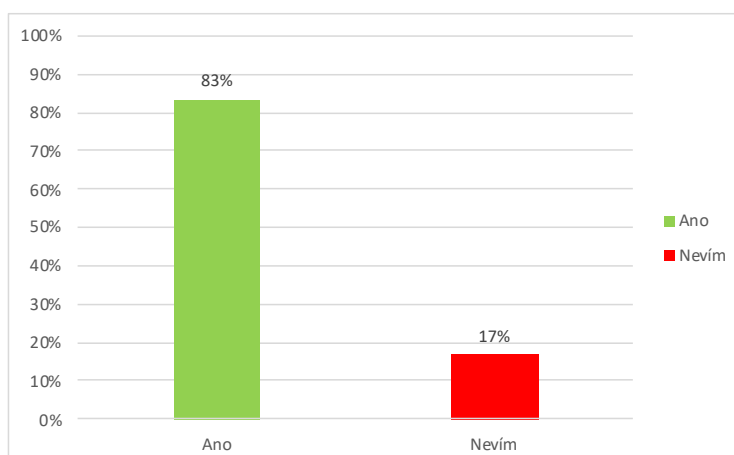
Graf k otázce 4: Kdo provádí vyhodnocení vaší odborné přípravy?

Grafč.4 – otázka č. 4

Všichni dotazovaní respondenti se shodují se svou odpovědí.

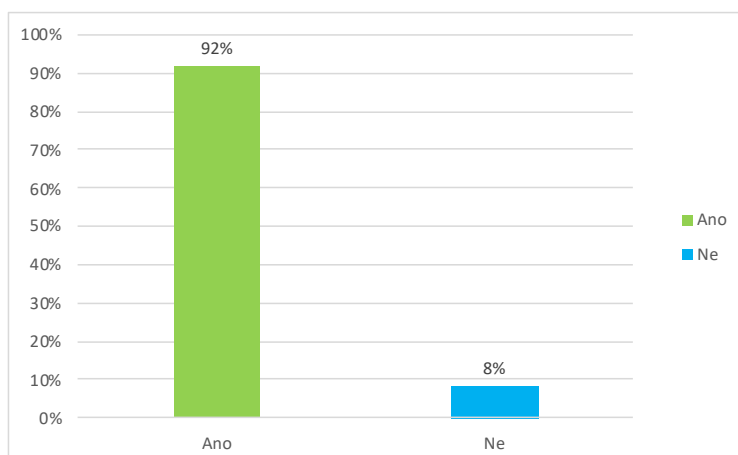
Graf k otázce 5: Máte na výjezdové základně materiály, kde jsou uvedeny postupy u jednotlivých mimořádných událostí?

Grafč.5 – otázka č. 5

Odpověď ano zvolilo 83 % respondentů a nevíم zvolilo 17 % dotazovaných.

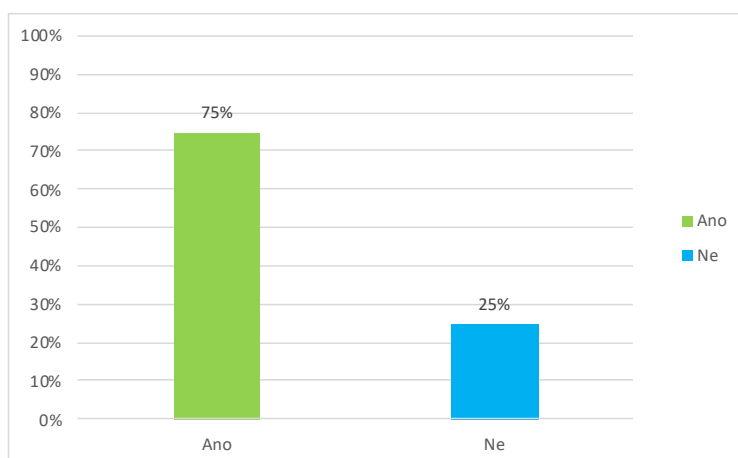
Graf k otázce 6: Odborné přípravy na mimořádnou událost se účastníte se všemi základními složkami IZS?

Grafč.6 – otázka č. 6

Kladnou odpověď udalo 92 % respondentů ano a zápornou odpověď, naopak 8 % udalo odpověď zápornou.

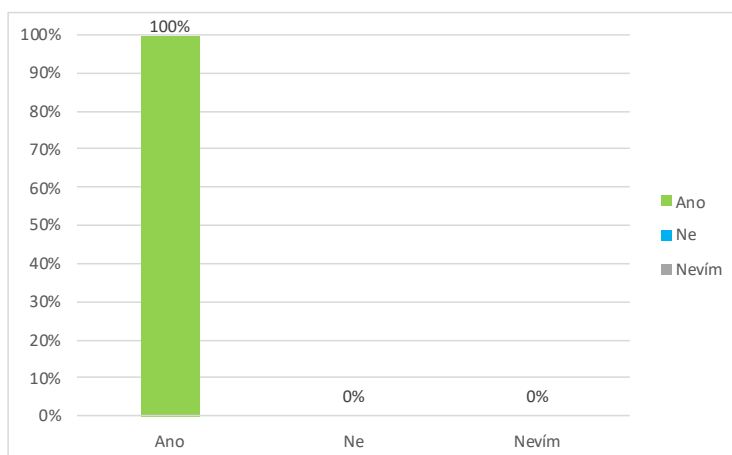
Graf k otázce 7: Víte, v jakém zákoně je definována mimořádná událost?

Grafč.7 – otázka č. 7

75 % odpovědí je kladných a 25 % záporných.

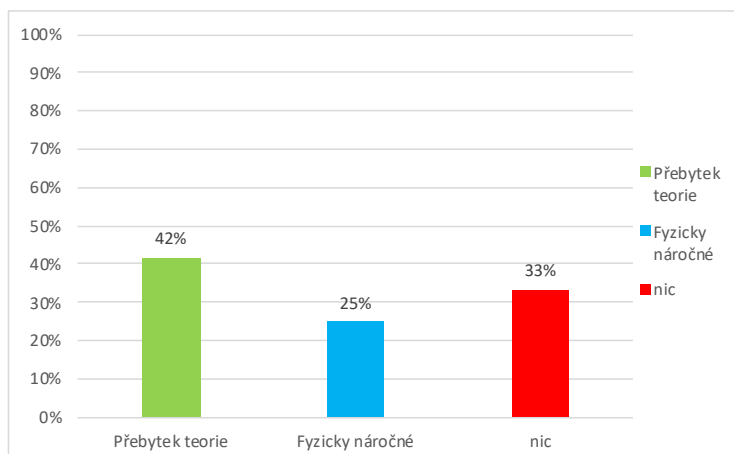
Graf k otázce 8: Znáte zákon, který specifikuje činnosti poskytovatele ZZS, během řešení krizových situací?

Grafč.8 – otázka č. 8

Všichni respondenti znají zákon, který specifikuje činnost poskytovatele ZZS.

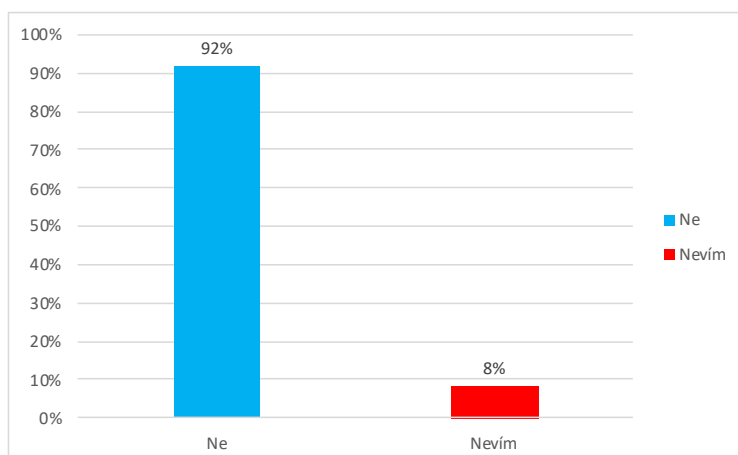
Graf k otázce 9: Jaký máte názor na pořádání přednášek a nácviku na mimořádnou událost?

Grafč.9 – otázka č. 9

42 % respondentů se domnívá, že během přednášek o nácviku na mimořádnou událost je mnoho teoretických postupů na krátkou dobu přednášky. 25 % respondentů si myslí, že je potřeba mít dostatečný fyzický fond a 33 % respondentů nemá na přednášky žádný názor.

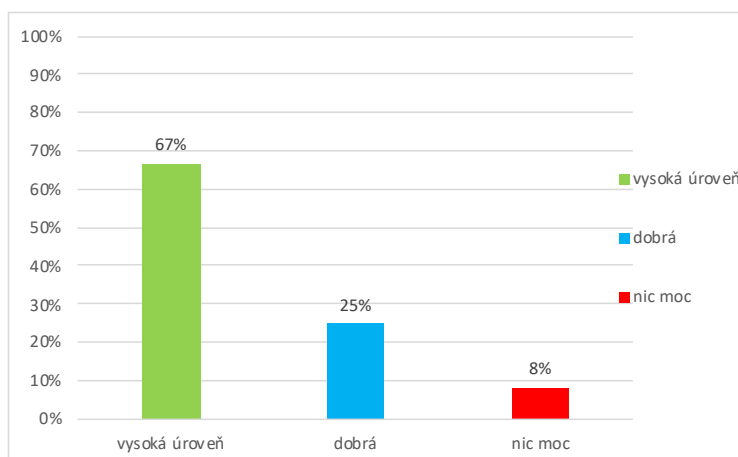
Graf k otázce 10: Probíhá školení a nácvik v komunikačních dovednostech přímo jako povinná součást vaší odborné připravenosti?

Grafč.10 – otázka č. 10

Na otázku, zda probíhá školení a nácvik v komunikačních dovednostech přímo jako povinná součást odborné připravenosti odpovědělo záporně 92 % respondentů, odpověď nevím zazněla u 8 % respondentů.

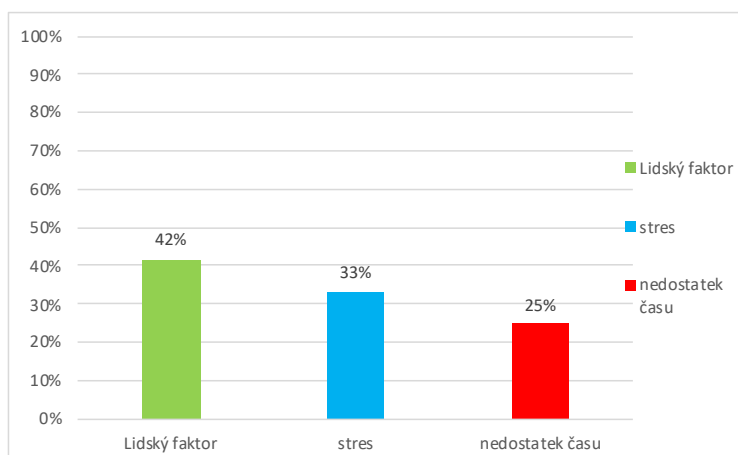
Graf k otázce 11: Jaká je podle vaší zkušenosti komunikace mezi jednotlivými složkami IZS?

Grafč.11 – otázka č. 11

S vysokou úrovní komunikace mezi jednotlivými složkami IZS má zkušenosti 67 % dotazovaných. 25 % ji považuje za dobrou a 8 % respondentů uvádí nic moc.

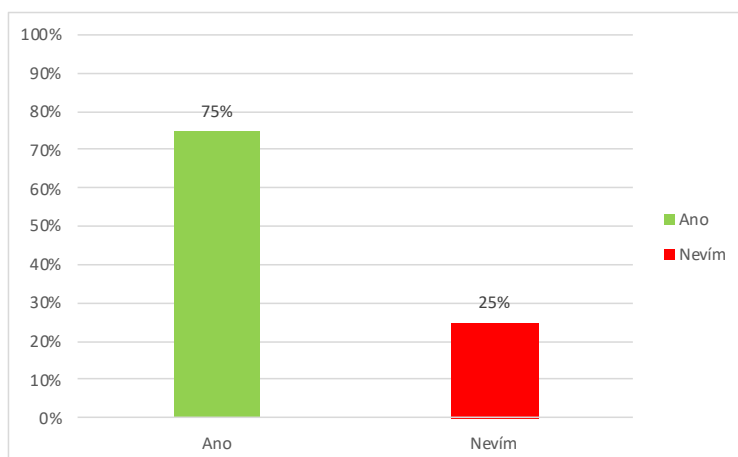
Graf k otázce 12: Co považujete během komunikace s jednotlivými členy IZS za hlavní překážku?

Grafč.12 – otázka č. 12

Hlavní překážkou během komunikace s jednotlivými členy IZS 42 % respondentů uvedlo lidský faktor, 33 % stres. Nedostatek času označilo 25 % dotazovaných.

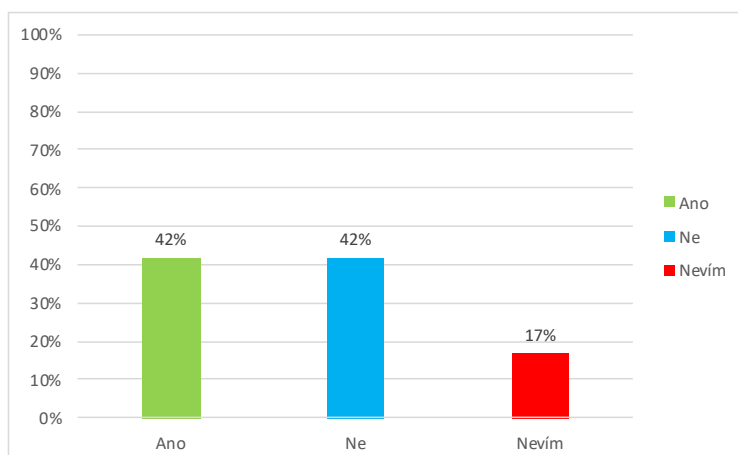
Graf k otázce 13: Myslíte si, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi jednotlivými členy IZS?

Grafč.13 – otázka č. 13

Odpověď ano jsem zaznamenal u 75 % dotazovaných, odpověď nevím zvolilo 25 % respondentů.

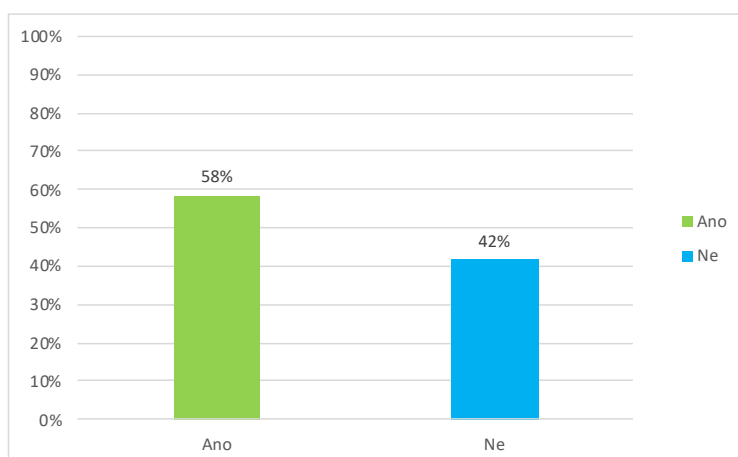
Graf k otázce 14: Máte zkušenost, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi pacientem a vámi?

Grafč.14 – otázka č. 14

Odpověď ano zazněla u 42 % dotazovaných, 42 % zvolilo ne a 17 % nevědělo.

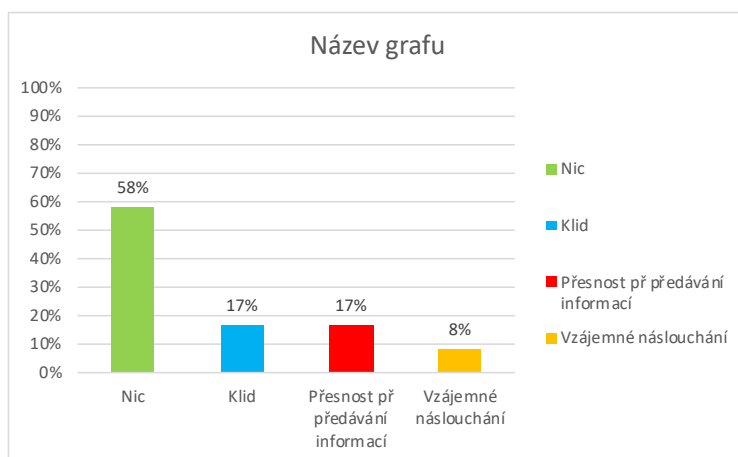
Graf k otázce 15: Účastníte se školení na zlepšení komunikačních dovedností?

Grafč.15 – otázka č. 15

Odpověď ano uvedlo 58 % respondentů, odpověď ne 42 % dotazovaných.

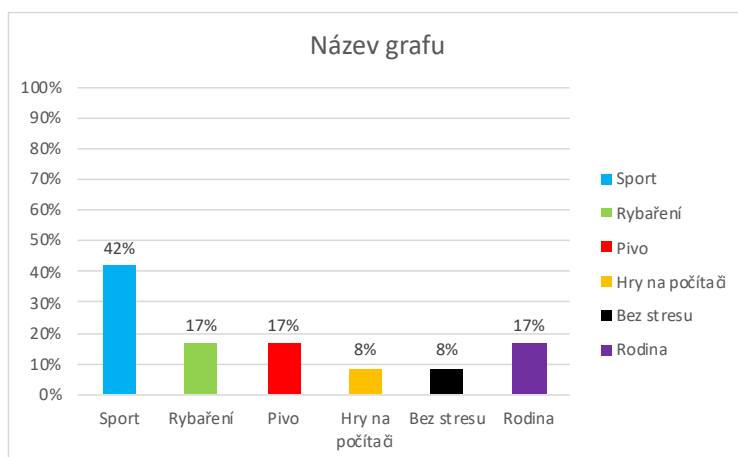
Graf k otázce 16: Co byste zlepšil ve vzájemné komunikaci mezi jednotlivými složkami IZS?

Grafč. 16 – otázka č. 16

Ve vzájemné komunikaci mezi jednotlivými složkami IZS by 58 % respondentů nic neměnilo. Klid postrádá 17 % dotazovaných a přesnost při předávání informací by uvítalo 17 % respondentů. Vzájemné naslouchání by zlepšilo 8 % respondentů.

Graf k otázce 17: Jak se zbavujete zvýšeného stresu po zásahu u mimořádné události?

Grafč. 17 – otázka č. 17

Zde se jednalo o otevřenou otázku. Každý respondent odpovídal podle svých zkušeností, jak se zbavuje zvýšeného stresu po zásahu u mimořádné události. Sport preferuje 42 % respondentů, rybaření 17 %, posezení u piva uvedlo 17 %, Relaxaci u počítačových her, dalších 8 % uvedlo, že stres nepocítují. Rodině se věnuje 17 % dotazovaných

6 DISKUZE

Cílem mé práce je popsat postavení zdravotnického záchranáře v IZS. Kvalitativním šetřením jsem se zaměřil na splnění stanovených cílů.

Výzkumný soubor představovalo dvanáct respondentů (R1–12), zdravotnických záchranářů, pracujících u poskytovatele zdravotnické záchranné služby. K naplnění jednotlivých cílů se vztahovaly otázky položené v rozhovoru.

Obecné, demografické otázky se respondentů dotazovaly na věk, délku praxe u záchranné služby, pozici u záchranné služby a na pracoviště záchranné služby.

Cíl, zjistit teoretickou připravenost zdravotnického záchranáře na mimořádnou událost při společném zásahu IZS, jsem ověřoval otázkami 1–9.

Další cíl, zjistit, jak dotazovaní respondenti hodnotí vzájemnou komunikaci mezi zdravotnickými záchranáři a ostatními složkami IZS jsem ověřoval otázkami 10–16.

Průzkumná otázka se zabývala tím, jak se záchranáři zbavují zvýšeného stresu po zásahu u mimořádné události.

Rovněž uvádím srovnání pozice a postavení zdravotnického záchranáře v jiných zemích.

Práci zaměřených na připravenost záchranáře bylo sepsáno mnoho. Zdravotnický záchranář je nezbytnou součástí systému IZS. Práce se zabývá připraveností zdravotnických záchranářů při mimořádné události. Z rozhovorů je patrné, že záchranáři absolvují povinná školení v rámci připravenosti na mimořádnou událost, pravidelná školení probíhají jednou ročně. Toto nařizuje zákon 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, kde jsou popsána prověřovací a taktická cvičení, kde se prověřuje příprava všech složek integrovaného záchranného systému. Prověřovací cvičení nebo taktické cvičení je oprávněn nařídít ministr vnitra, generální ředitel hasičského záchranného sboru, hejtman kraje nebo ředitel hasičského záchranného sboru kraje. Dle Štětiny probíhá odborná příprava pracovníků výjezdových skupin průběžně na všech pracovištích záchranné služby. Zjišťuje informovanost všech pracovníků o tom, kde jsou uloženy potřebné pomůcky pro hromadné neštěstí a jak je použít. Sleduje se informovanost v zajištění bezporuchového spojení mezi operačním střediskem a jednotlivými výjezdovými skupinami. V této práci nám odpovědělo 67 % záchranářů ano, 8 % ne a 25 % přiznalo, že nevědí, zda odborná příprava zdravotnických záchranářů na mimořádnou událost probíhá pravidelně.

Výsledné číslo mě vede k zamyšlení, zda všichni dotazovaní odpovídali pravdivě.

Překvapily mě odpovědi ohledně znalosti zákonů v rámci IZS. Všichni respondenti znají zákon, který specifikuje činnost poskytovatele ZZS během řešení krizových situací. V současné době zdravotnické záchranné služby ZZS vždy tvoří podle zákona č. 374/2011 Sb. vedle ředitelství, výjezdových skupin atp. také pracoviště krizové připravenosti, které je určeno pro koordinaci:

1. úkolů vyplývajících z krizového plánu a dokumentace integrovaného záchranného systému,
2. psychosociálních intervenčních služeb v případě mimořádné události nebo krizové situace,
3. vzdělávání a výcviku v oblasti krizového řízení, urgentní medicíny a medicíny katastrof,
4. vzdělávání a výcviku složek IZS k poskytování neodkladné resuscitace,
5. komunikačních prostředků pro plnění úkolů v IZS a v krizovém řízení.

V rámci plnění těchto a dalších úkolů stanovených tzv. krizovou legislativou je u ZZS na pracovišti krizové připravenosti zaměstnán krizový manažer, který zároveň plní funkci styčného bezpečnostního zaměstnance. Takového zaměstnance musí mít každá organizace určená jako subjekt kritické infrastruktury. (www.zzshmp.cz)

Složky IZS se nejčastěji setkávají u hromadných dopravních nehod, požárů, živelných katastrof. Setkávají se často v situacích, které mají velký rozsah a je přítomno hromadné postižení osob. Situace se tak může jednoduše stát nepřehlednou a každý jedinec zde má svou důležitost. Proto je nutná vzdělanost při těchto událostech, aby každý věděl, co má dělat, co může očekávat. Velitel zásahu by měl mít dobré organizační a komunikační schopnosti, tím může zefektivnit součinnost složek IZS a snížit míru stresu, která je při takovéto události vysoká. Bez dobré komunikace by žádný zásah neproběhl bez komplikací.

Z tohoto důvodu jsem se ve své práci zaměřil i na komunikaci, zda se zdravotničtí záchranáři v komunikaci vzdělávají. Vymětal uvádí, že krizová komunikace je chápána jako výměna informací mezi jednotlivci a skupinami před mimořádnou událostí, během ní a po ní. Rozděluje krizovou komunikaci na externí, interní a příslušníků zasahujících složek s jednotlivci a skupinami zasaženými mimořádnou událostí. Dle dotazovaných neprobíhají povinná školení v rámci komunikačních dovedností. 67 % dotazovaných

uvádí, komunikaci v rámci složek IZS jako velmi dobrou a na vysoké úrovni, pouze 8 % dotázaných není úplně spokojena. ¾ dotázaných je přesvědčena, že vzdělávání se v rámci komunikace může vést ještě k dalšímu zlepšení komunikace mezi členy IZS.

Ovšem asi jen polovina respondentů vidí zlepšení komunikace mezi nimi a pacienty při dalším komunikačním vzdělávání. Nepovažují to zdaleka za prioritní, protože v popředí je záchrana života.

Dle jednoho záchranáře krátké povídání, který se účastnil pomoci IZS při nedávném tornádu na jižní Moravě: „.....vypadalo to tam šíleně a nepředstavitelně, kdybych to neviděl na vlastní oči, tak neuvěřím. Na to, co jsem viděl bylo i hodně málo mrtvých a zraněných.auta byla zabořená v barácích, stavební buňky v oknech domů, střechy sousedů u sousedů přes půl vesnice. Koordinace složek IZS byla skvělá, vše fungovalo bez jediného problému. Samozřejmě nefungovala mobilní telefonní síť, takže veškerá komunikace složek IZS probíhala pomocí klasických vysílaček, byl to nezapomenutelný zážitek a naprosto skvělá spolupráce a souhra všech...“ (www.zzshmp.cz)

Chtěl bych také uvést srovnání pozice a postavení zdravotnického záchranáře v jiných zemích.

Podle Fabian Lindinger mají záchranáři v Rakousku odlišné kompetence oproti záchranářům v ČR. V Rakousku jsou za záchranou službu zodpovědné obce a hasičské záchranné sbory. Na rozdíl od České republiky, kde za záchranou službu zodpovídá krajský úřad a hasičský záchranný sbor nenesou žádnou odpovědnost. Myslím si, že je to tak správné, protože přeci jen každá složka má jiný úkol a jinou práci. Kontaktování záchranné služby je možno na čísle 144, což je oproti České republice rozdíl, protože v ČR kontaktujeme záchranou službu na čísle 155. V Rakousku také platí evropské číslo 112 na které se dovoláme vždy. Zajímavostí je, že u záchranné služby v Rakousku nepracují jen státní zaměstnanci, ale také dobrovolníci. V České republice je taky možnost vykonávat dobrovolnickou činnost ve zdravotnictví, ale jedná se pouze o místo na nižších pozicích, než je pozice zdravotnického záchranáře. Jde spíše o výpomoc. V době Covidu-19 bylo vidět, že někteří lidé se nebojí jít do nemocnice vypomoci právě jako dobrovolníci. Dobrovolníci v Rakousku pracují také na pozici u horské záchranné služby, kde my v ČR máme zaměstnance. Organizace, která provádí záchranou službu je červený kříž. Červený kříž známe také z České republiky.

V Rakousku mají dva druhy záchranářů oproti jednomu v ČR. První záchranář je jen záchranář, který musí absolvovat kurz o délce 260 hodin. Druhý záchranář, pojmenovaný jako pohotovostní záchranář, musí absolvovat kurz v délce 740 hodin. To znamená, že k 260hodinovému kurzu, který musí splnit, aby mohl být záchranář, musí přidat dalších 480 hodin, aby se z nich mohl stát pohotovostní záchranář. Jaký je v tom rozdíl? Pohotovostní záchranář má rozsáhlejší kurz, během kterého se učí dovednosti, jakými jsou zavádění přístupu do periferních žil, endotracheální intubace a podávání medikamentů. Tyto dovednosti většinou dělá lékař, ale pokud není zrovna k dispozici, tak je může udělat pohotovostní záchranář. Oproti ČR je to poměrně značný rozdíl, protože záchranář v ČR může sice zajistit přístup do periferní žíly, ale nemůže bez indikace lékaře podávat žádné léky. A zavádět endotracheální kanylu záchranář v ČR v kompetencích také nemá.

V Německu se řídí stejným přednemocničním modelem jako my v České republice. Je to model, který se nazývá Franco-germánský. Tímto modelem se myslí, že se má pacient ošetřit ihned na místě. Německo se statisticky řadí k jedním z nejlepších zemí v poskytování přednemocniční neodkladné péče.

Mathias Gehrig, že záchranáři mají v Německu odlišné kompetence oproti záchranářům v ČR. V Německu mají jako v Rakousku více stupňů záchranáře. Notfallsanitäter je postavení záchranáře v Německu na velmi podobné úrovni jako je zdravotnický záchranář v ČR. Na pozici Notfallsanitäter musí zájemce studovat tříletý kurz s výcviky. Kompetence Notfallsanitäter jsou v porovnání s kompetencemi Českého záchranáře velmi podobné. V Německu ale může záchranář v případě nutnosti poskytnout pomoci sám bez indikace lékaře. Záchranáři v Německu často pracují na urgentních příjmech, nebo jednotkách intenzivní péče. V porovnání s naším systémem je to dost podobné. V České republice pracují záchranáři taky na urgentních příjmech a intenzivních odděleních, jako jsou anesteziologicko-resuscitační oddělení a jednotky intenzivní péče. V České republice je to pro záchranáře povinnost, protože první rok po škole musí absolvovat praxi u lůžka. Rettungssanitäter tato pozice je v Německu brána jako řidič. Řidič může jezdit v záchranném voze s lékařem, ale i se záchranářem. Stejnou pozici máme také v ČR, kde máme také řidič-záchranáře, který jezdí s lékařem i záchranářem.

Podle Kevin E. Mackey jsou v přednemocniční péči rozdíly mezi USA a ČR. Rozdíl v přednemocniční neodkladné péči mezi Českou republikou a USA spočívá především v rozdělení záchranné služby na dva druhy nižší a na vyšší. Jelikož je v USA více států, tak každý stát má své pravomoci upraveny trošku jinak. Co asi všichni znají z amerických filmů, je číslo 911, které představuje číslo 112 u nás. Číslo 911 je také pro hasiče a policisty, proto na dispečinku nesedí ani jeden z těchto složek, ale člověk, který má vzdělání ve veřejné bezpečnosti. V ČR je číslo 112, o které se stará hasičský záchranný sbor. Zajímavým bodem pro mě byla dojezdová doba ve městě a mimo město. Ve městě mají záchranáři v USA dojezdovou dobu do 6 minut od přijetí výzvy a mimo město mají dojezdovou dobu mezi 12–15 minutami. Je možné, že je to podmíněno větším osídlením městských částí záchrannými stanicemi.

Zdravotnický záchranář se v USA nazývá „paramedic“. Jejich úkol je téměř stejný, jako mají záchranáři v ČR, poskytnutí přednemocniční neodkladné péče. Rozdíl oproti ČR je v modelu, kterým se v USA řídí. V USA se řídí modelem Anglo-americkým a v ČR se řídíme modelem Franco-germánským. Rozdíl mezi těmito dvěma modely je především v poskytnutí přednemocniční neodkladné péče. V USA se řídí heslem: „scoop and run“ a když to přeložíme do češtiny, tak to znamená: „nalož a odvez“. Primárním úkolem tohoto modelu je zajistit pacientovi vitální funkce a co nejrychleji ho dopravit do nemocničního zařízení. Zatímco v ČR je primární nejprve pacienta stabilizovat, ošetřit a teprve pak ho dopravit do nemocničního zařízení. Záchranáři, nebo přesněji paramedici pracují na záchranné službě, urgentních příjmech, nebo intenzivních oddělení, jako v ČR. V USA je paramedic nejvyšším možným vzděláním v oboru zdravotnický záchranář. Je to tedy stejné jako u nás v ČR. V USA hodně dbají na záchranáře, aby se dále vzdělávali pomocí kurzů, které jim jsou neustále nabízeny. Podle amerického programu EMT-P by záchranáři měli zvládat několik profesí zároveň. Myslím si, že se nejedná jen o USA, ale záchranář by měl zvládat více profesí v každém státu.

7 ZÁVĚR

Tématem bakalářské práce bylo postavení zdravotnického záchranáře v systému IZS. Popisoval jsem pozici zdravotnického záchranáře a specifikoval jeho postavení v systému IZS. Teoretické poznatky jsem zpracovával podle dostupných literárních a elektronických zdrojů. Záchranáři při výjezdu poskytují přednemocniční pomoc na místě zásahu, transportují a předávají pacienty do nemocniční péče. Při zásahu v rámci IZS nejen záchranáři, ale i ostatní složky v součinnosti plní přesně stanovené úkoly.

Cílem výzkumu bylo zjistit teoretickou připravenost zdravotnického záchranáře na mimořádnou událost při společném zásahu IZS. Jako další cíl bylo zjistit, jak dotazovaní respondenti hodnotí vzájemnou komunikaci mezi zdravotnickými záchranáři a ostatními složkami IZS. Průzkumnou otázkou jsem zjišťoval, jak se záchranáři zbavují zvýšeného stresu po zásahu u mimořádné události.

Pro splnění těchto vytyčených cílů jsem zvolil kvalitativní výzkum. Metodou rozhovoru jsem získával odpovědi na jednotlivé otázky. Některé rozhovory jsem prováděl osobně se záchranáři na předem domluveném místě a další rozhovory proběhly prostřednictvím elektronické a telefonické komunikace. Analýzu získaných dat jsem následně provedl vyhodnocením jednotlivých případů.

Výzkumný vzorek tvořilo 12 respondentů, zdravotnických záchranářů z různých výjezdových základen.

Výzkumné šetření ukázalo, že teoretická připravenost zdravotnického záchranáře na mimořádnou událost při společném zásahu IZS je dodržováno dle zákona a je na velmi dobré úrovni.

Dále výzkumné šetření ukázalo, jak dotazovaní respondenti hodnotí vzájemnou komunikaci mezi zdravotnickými záchranáři a ostatními složkami IZS. Výsledky byly následující, 67 % dotazovaných uvádí komunikaci v rámci složek IZS jako velmi dobrou a na vysoké úrovni, pouze 8 % dotázaných není úplně spokojena. $\frac{3}{4}$ dotázaných je přesvědčena, že vzdělávání se v rámci komunikace může vést ještě k dalšímu zlepšení komunikace mezi členy IZS.

Vzhledem k tomu, sami záchranáři mají zájem se v komunikačních dovednostech zdokonalovat, přivítali by více vzdělávacích akcí v rámci komunikace, možná by mohly být i povinné. Někteří si tyto vzdělávací akce vyhledávají sami, ale je to dobrovolné a času není mnoho. Povinnost je vždy více motivující.

Průzkumnou otázkou jsem zjišťoval, jak se záchranáři zbavují zvýšeného stresu po zásahu u mimořádné události. Záchranáři poskytli různorodé odpovědi. Pomáhající profese jsou často dohnáni stresem a syndromem vyhoření, proto je nutný odpočinek a relaxační činnosti. Zajímala mě i tato problematika. Každý respondent odpovídal podle svých zkušeností, jak se zbavuje zvýšeného stresu po zásahu u mimořádné události. Sport preferuje 42 % respondentů, rybaření 17 % a posezení u piva uvedlo 17 %. U počítačových her relaxuje 8 % dotazovaných. Dalších 8 % uvedlo, že stres nepocítují. Rodině se věnuje 17 % dotazovaných.

Rovněž jsem uvedl poznatky o postavení zdravotnického záchranáře v jiných státech. Cíle, stanovené na začátku práce, byly naplněny. Veřejnosti může tato bakalářská práce posloužit jako další zdroj, ze kterého mohou čerpat informace o pozici zdravotnických záchranářů.

8 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ARO – Anesteziologicko-resuscitační oddělení	ORP – Obec s rozšířenou působností
ČSČK – Československý Červený kříž	PNP – Přednemocniční neodkladná pomoc
ČR – Česká republika	PČR – Policie České republiky
ČSR – Československá republika	RLP – Rychlá lékařská pomoc
ČSSR – Československá socialistická republika	RV – Rendez-vous systém
HZS – Hasičský záchranný sbor	RZP – Rychlá zdravotnická pomoc
IZS – Integrovaný záchranný systém	SNB – Sbor národní bezpečnosti
JIP – Jednotka intenzivní péče	START – Simple triage and rapid treatment
JPO – Jednotka požární ochrany	ÚSZS – Územní středisko záchranné služby
KOPIS – Krajské operační a informační středisko	ZZS – Zdravotnická záchranná služba
LSPP – Lékařská služba první pomoci	
LZS – Letecká záchranná služba	

9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

[1] ANDRŠOVÁ, Alena. Psychologie a komunikace pro záchranáře: v praxi. Praha: Grada, 2012. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-4119-2.

[2] BÍLKOVÁ, Mgr. Andrea a Ing. Mgr. Radana UHÝRKOVÁ. Vybrané kapitoly z předmětu Záchranářství a medicína katastrof. Zlín: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Zlín, 2016. ISBN 978-80-88058-78-6.

[3] BRÁZDIL, Milan. Kdo zachrání záchranku? Minulost, současnost a budoucnost přednemocniční neodkladné péče. Tempusmedicorum. 2016, **25**(1), 12-13. ISSN 1214-7524.

[4] HALUZÍKOVÁ, Jana a Alexandra ARCHALOUSOVÁ. *Cesta k profesionálnímu ošetřovatelství*. Opava: Slezská univerzita v Opavě, 2010. ISBN 978-80-7248-607-6.

[5] ČESKO. zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 20. 3. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239#p11-1>

[6] ČESKO. vyhlášky č. 240/2012 Sb., vyhláška, kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 28. 7. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-240#p1-1>

[7] ČESKO. vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 26. 3. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-55#p17-1>

[8] ČESKO. zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 28. 7. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320#p1-1>

[9] ČESKO. zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 21. 3. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273#p2-1>

[10] ČESKO. zákona č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 21. 3. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-374#p2-1>

[11] ČESKO. zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 20. 3. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240#p2-1-b>

[12] ČESKO. zákona č. 201/2017 Sb., zákon, kterým se mění zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 3. 8. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-201#f6071020>

[13] FRANĚK, MUDr. Ondřej. Letecká záchranná služba v ČR. Záchranná služba [online]. Praha: Nezávislý web o zdravotnické záchranné službě, 2019 [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <https://zachrannasluzba.cz/letecka-zachranna-sluzba/>

[14] FRANĚK, MUDr. Ondřej. Systém zdravotnické záchranné služby v ČR. ZACHRANNA SLUZBA [online]. Praha: Nezávislý web o zdravotnické záchranné službě, 2017 [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://zachrannasluzba.cz/system-zzs-v-cr/>

[15] FRANĚK, Ondřej. Sanitky bez lékaře rovná se sanitky druhé kategorie? Medical tribune. Remedia. 2015, 11(16). ISSN 1214-8911. Dostupné také z: <http://www.tribune.cz/tituly/mtr>

[16] HERZÁN, Martin. Historie ochranné služby: 1918-2015. [Praha]: PČR – Útvar pro ochranu ústavních činitelů ochranné služby, 2015. ISBN 978-80-260-7248-5.

[17] CHMELOVÁ, Mgr. Martina. Co je stres? Alfabet [online]. Praha: Alfabet, 2019 [cit. 2021-03-30]. Dostupné z: <https://www.alfabet.cz/pece-o-sebe/syndrom-vyhoreni/kratkodoby-stres/>

[18] KREMLIČKA, Antonín. Integrovaný záchranný systém. Vox pediatría. 2012, 12(6), 21-23. ISSN 1213-2241. Dostupné také z: <http://www.detskylekar.cz/cps/rde/xchg/dlekar/xsl/vox-pediatriae.html>

[19] KUTNOHORSKÁ, Jana. *Výzkum v ošetrovatelství*. Praha: Grada, 2009. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-2713-4.

[20] MÁLEK, Jiří a Jiří KNOR. Lékařská první pomoc v urgentních stavech. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-0590-8.

[21] MIOVSKÝ, Michal. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada, 2006. Psyché (Grada). ISBN 80-247-1362-4.

[22] National Registered Paramedics. NATIONAL REGISTRY OF EMERGENCY MEDICAL TECHNICIANS [online]. Columbus: COPYRIGHT, 2019 [cit. 2021-04-03]. Dostupné z: <https://www.nremt.org/paramedic/certification>

[23] NETUŠILOVÁ, Veronika Karolína a Tibor A. BREČKA. Agrese a zdravotničtí pracovníci v první linii. Urgentní medicína. 2015, 18(3), 32-35. ISSN 1212-1924. Dostupné také z: <http://urgentnimedica.cz/>

[24] PEKARA, Jaroslav a Petr KOLOUCH. Zkušenosti s násilím ve vztahu zdravotník a pacient na Zdravotnické záchranné službě hl. m. Prahy v letech 2004–2014. Urgentní medicína. 2016, 19(4), 35-41. ISSN 1212-1924. Dostupné také z: <http://urgentnimedica.cz/>

[25] PEŘAN, David a Zdeněk KŘIVÁNEK. Do nemocnice místo ZZS? Interní zpravodaj ZZSHMP [online]. Praha, 2017 [cit. 2021-03-31]. Dostupné z: <https://tep.zzshmp.cz/tep-zpravodaj-zzshmp-11-2017/do-nemocnice-misto-zzs-nemusi-to-byt-tak-cerne/>

[26] PEŠORNA, Karel. Historie zdravotnické záchranné služby v ČR. Historie hasičství u nás i ve světě [online]. FireHistory, 2014 [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <http://www.firehistory.hasici-ct.cz/historie-zdravotnicke-zachranne-sluzby-v-cr/>

[27] Postavení a úkoly. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/postaveni-a-ukoly-postaveni-a-ukoly.aspx>

[28] PRAŽSKÝ, Bohumil. Pracovní režim a jeho vliv na pozornost záchranáře. Zdraví Euro [online]. Praha: zdraví euro, 2013 [cit. 2021-03-30]. Dostupné z: <https://zdravi.euro.cz/clanek/sestra/pracovni-rezim-a-jeho-vliv-na-pozornost-zachranare-473294>

[29] SIGMUND, Drahomír. Zdravotnický záchranář – ARO ano/ne, JIP ano/ne. Co z toho plyne? Komora záchranářů [online]. Praha, 2015 [cit. 2021-03-31]. Dostupné z: <https://www.komorazachranaru.cz/aktualita/zdravotnicky-zachranar-aro-ano-ne-jip-ano-ne-co-z-toho-plyne>

[30] SKALSKÁ, Květoslava, Zdeněk HANUŠKA a Milan DUBSKÝ. Integrovaný záchranný systém a požární ochrana: modul I. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, S. ISBN 978-80-86640-59-4.

[31] SVOBODOVÁ, Petra a Tibor A. BREČKA. Stres ve výkonu profese zdravotnického záchranáře. Urgentní medicína. 2016, **19**(4), 42-46. ISSN 1212-1924. Dostupné také z: <http://urgentnimedicina.cz/>

[32] ŠEBLOVÁ, Jana a Jiří KNOR. Urgentní medicína v klinické praxi lékaře. 2., doplněné a aktualizované vydání. Praha: GradaPublishing, 2018. ISBN 978-80-271-0596-0.

[33] ŠEBLOVÁ, Jana. Zátěž, stres a syndrom vyhoření u pracovníků zdravotnických záchranných služeb – možnosti včasné diagnózy, prevence a terapie. Praha, 2007. Dizertační práce. Karlova univerzita.

[34] ŠPAČEK, František. Integrovaný záchranný systém. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2009 [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-zachranný-system.aspx>

[35] ŠTĚTINA, Jiří. *Medicína katastrof a hromadných neštěstí*. Praha: Grada, 2000. ISBN 80-7169-688-9.

[36] ŠVARCOVÁ, Irena a Josef NAVRÁTIL. Možný přístup k hodnocení připravenosti zdravotnické záchranné služby na mimořádné události. *Urgentní medicína*. 2017, **20**(1), 6-9. ISSN 1212-1924. Dostupné také z: <http://urgentnimediceina.cz/>

[37] The Role of the Paramedic. Monroe Community College [online]. New York, 2017[cit. 2021-04-03]. Dostupné z: <https://www.monroecc.edu/depts/pstc/ems/paramedic/the-role-of-the-paramedic/>

[38] URBÁNEK, Pavel. Hromadné postižení zdraví – postup řešení zdravotnickou záchrannou službou v terénu. *Urgentní medicína*. 2011, **14**(3), 10-17. ISSN 1212-1924. Dostupné také z: <http://mediprax.cz/um/?id=informace.html>

[39] VALIHRACH, Filip. Stupeň poplachu IZS. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Praha, 2009 [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/stupen-poplachu-izs.aspx>

[40] VRUBLOVÁ, Yveta. *Kapitoly z psychologie a komunikace ve zdravotnictví*. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2006. ISBN 9788024811321.

[41] Zdravotnická záchranná služba. Národní zdravotnický informační portál [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2018 [cit. 2021-03-21]. Dostupné z: <https://www.nzip.cz/rejstrikovy-pojem/1265>

10 SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK

PERSONÁLNÍ GRAF Č.1 – VĚK.....	55
PERSONÁLNÍ GRAF Č. 2 – DÉLKA PRAXE.....	56
PERSONÁLNÍ GRAF Č. 3 – PRACOVNÍ POZICE	56
PERSONÁLNÍ GRAF Č. 4 – MÍSTO PRACOVIŠTĚ.....	57
GRAFČ.1 – OTÁZKA Č. 1	57
GRAFČ.2 – OTÁZKA Č. 2	58
GRAFČ.3 – OTÁZKA Č. 3	58
GRAFČ.4 – OTÁZKA Č. 4	59
GRAFČ.5 – OTÁZKA Č. 5	59
GRAFČ.6 – OTÁZKA Č. 6	60
GRAFČ.7 – OTÁZKA Č. 7	60
GRAFČ.8 – OTÁZKA Č. 8	61
GRAFČ.9 – OTÁZKA Č. 9	61
GRAFČ.10 – OTÁZKA Č. 10.....	62
GRAFČ.11 – OTÁZKA Č. 11	62
GRAFČ.12 – OTÁZKA Č. 12.....	63
GRAFČ.13 – OTÁZKA Č. 13.....	63
GRAFČ.14 – OTÁZKA Č. 14.....	64
GRAFČ.15 – OTÁZKA Č. 15.....	64
GRAFČ.16 – OTÁZKA Č. 16.....	65
GRAFČ.17 – OTÁZKA Č. 17.....	65

11 SEZNAM PŘÍLOH

Otázky k rozhovoru:

Personální otázky:

Věk:

Délka praxe u záchranné služby:

Pozice u záchranné služby:

Pracoviště záchranné služby:

Otázka 1

Probíhá odborná příprava zdravotnických záchranářů na mimořádnou událost pravidelně?

Otázka 2

Je vaše účast na odborné přípravě povinná?

Otázka 3

Je vaše odborná příprava zakončena zkouškou?

Otázka 4

Kdo provádí vyhodnocení vaší odborné přípravy? Prosím, uveďte:

Otázka 5

Máte na výjezdové základně materiály, kde jsou uvedeny postupy u jednotlivých mimořádných událostí?

Otázka 6

Odborné přípravy na mimořádnou událost se účastníte se všemi základními složkami IZS?

Otázka 7

Víte, v jakém zákoně je definována mimořádná událost?

Otázka 8

Znáte zákon, který specifikuje činnosti poskytovatele ZZS, během řešení krizových situací?

Otázka 9

Máte svoje vlastní pozorování k pořádání přednášek a nácviku na mimořádnou událost? Prosím, uveďte:

Otázka 10

Probíhá školení a nácvik v komunikačních dovednostech přímo jako povinná součást vaší odborné připravenosti?

Otázka 11

Jaká je podle vaší zkušenosti komunikace mezi jednotlivými složkami IZS?

Otázka 12

Co považujete během komunikace s jednotlivými členy IZS za hlavní překážku?

Otázka 13

Myslíte si, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi jednotlivými členy IZS?

Otázka 14

Máte zkušenost, zda získané komunikační dovednosti, mohou vést ke zlepšení komunikace mezi pacientem a vámi?

Otázka 15

Účastníte se školení na zlepšení komunikačních dovedností?

Otázka 16

Co byste zlepšil ve vzájemné komunikaci mezi jednotlivými složkami IZS? Prosím, uveďte.

Otázka 17

Jak se zbavujete zvýšeného stresu po zásahu u mimořádné události? Prosím uveďte: